



รายงานผลการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม
และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ
สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

**Relationships between Development of Environmental Accounting with
Corporate Social Responsibility and Corporate Image in the Opinions of
the Executives in Energy and Infrastructure Industry in the Stock Exchange
of Thailand**

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรวรรณ กิจปราชนู
อาจารย์ประจำคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
รายงานผลการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ชื่อเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณณ กิจปราชญ์ **สถาบัน :** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีที่พิมพ์ : พุทธศักราช 2558 **สถาบันที่พิมพ์ :** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
แหล่งที่เก็บรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ : ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
จำนวนหน้างานวิจัย : 123 หน้า **ลิขสิทธิ์ :** มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารจำนวน 29 ท่าน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอกมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจและด้านการคืนกำไรสู่สังคม 2) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม 3) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ 4) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสศรัทธา 5) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และ

ผลกระทบเชิงลบกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใส และศรัทธา

คำสำคัญ : การบัญชีสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมความรับผิดชอบต่อสังคม และ ภาพลักษณ์องค์กร

DRAFT

Title : Relationships between Development of Environmental Accounting with Corporate Social Responsibility and Corporate Image in the Opinions of the Executives in Energy and Infrastructure Industry in the Stock Exchange of Thailand

Researcher : Asst. Prof. Orawan Kidprach **Institution** DhurakijPundit University.

Year of Publication : 2015

Publisher : Dhurakij Pundit University

Sources : Dhurakij Pundit University

No.of page : 123 pages

Copy right : Dhurakij Pundit University

ABSTRACT

Thes, the researcher objective conduct a study of the relationship between development of environment accounting with corporate social responsibility and corporate image in the opinions of the executives in Energy and Infrastructure Industry in the stock Exchange of Thailand by using a questionnaire as an instrument collecting data from 29 executives in Energy and Infrastructure Industry in Stack Exchange of Thailand the statistics used for percentage, mean, standard deviation, multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

The finding revealed 1) The development of environmental accounting in the aspects of recognition of recompenses and presentation and disclosure positive relationship with and effects on the social responsibility as a whole and in the aspects of legal responsibility, ethical responsibility, economic responsibility and philanthropic responsibility 2) The development of environmental accounting in the aspects of measuring and presentation of the environment in financial statement had negative relationship with and effects on the social responsibility in the aspects of philanthropic responsibility 3) The development of environmental accounting in the aspects of recognition of the environment liability and recognition of the environment cost had positive relationship with effects on the social responsibility in the aspects of ethical responsibility and economic responsibility 4) The development of environmental accounting in the aspect of recognition of recompense and presentation and disclosure had positive relationship with and effects on the corporate image as a whole and in the aspects of reputation, acknowledgement and confidence 5) The development of environmental accounting in the aspects of the measuring and presentation of the environment in

financial statement had negative relationship with effects on the corporate image as a whole and in the aspects of acknowledgement and confidence.

Keywords : Environmental Accounting, Development of Environmental Accounting, Corporate Social Responsibility, Corporate Image

DRU

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหน่วยงานต่าง ๆ และผู้ตอบแบบสอบถามในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีส่วนสนับสนุนให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ดังมีรายนามต่อไปนี้

- | | |
|---------------------------------------|--------------------------------|
| 1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ | อธิการบดี |
| 2. ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ | รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย |
| 3. ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว | ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย |
| 4. ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู | คณบดีคณะการบัญชี |
| 5. ดร.ศิริเดช คำสุพรหม | รองคณบดีคณะการบัญชีฝ่ายวิชาการ |
| 6. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัย | |

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณณ กิจปราชญ์

มีนาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม	8
แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม	17
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
แหล่งที่มาของข้อมูล	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารบริษัทใน อุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	45
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้บริหารบริษัทใน อุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	51
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรม พลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	56
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์การสร้างสรรค์การพยากรณ์ในการทดสอบ ความสัมพันธ์ และผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความ รับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	60
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
ความมุ่งหมายของการวิจัย	83
สรุปผล	84
อภิปรายผล	90
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	103
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ	113
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ	117
ประวัติผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตารางที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวมและเป็น รายด้านของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	45
ตารางที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่า และการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินเป็นรายข้อ ของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	46
ตารางที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุน สิ่งแวดล้อมเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	47
ตารางที่ 5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สิน ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	48
ตารางที่ 6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย เป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จด ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	49
ตารางที่ 7	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูล และการรายงานต่อบุคคลภายนอกเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรม พลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	50
ตารางที่ 8	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมและเป็นรายด้านของ ผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	51
ตารางที่ 9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบในแง่ กฎหมายเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	52
ตารางที่ 10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบในแง่ จริยธรรมเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	54
ตารางที่ 12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม เป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	55
ตารางที่ 13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	56
ตารางที่ 14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียงเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	57
ตารางที่ 15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	58
ตารางที่ 16	ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธาเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	59
ตารางที่ 17	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	61
ตารางที่ 18	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	63
ตารางที่ 19	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของกฎหมาย ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 20	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	65
ตารางที่ 21	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	66
ตารางที่ 22	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	68
ตารางที่ 23	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	69
ตารางที่ 24	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเงินกำไรสุทธิของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	70
ตารางที่ 25	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเงินกำไรสุทธิของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	71
ตารางที่ 26	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเงินกำไรสุทธิของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	72
ตารางที่ 27	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวมของธุรกิจในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 28	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	74
ตารางที่ 29	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรด้านชื่อเสียงของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	75
ตารางที่ 30	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กรด้านชื่อเสียงของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	76
ตารางที่ 31	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรด้านความเชื่อถือและยอมรับของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	77
ตารางที่ 32	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กรด้านความเชื่อถือและยอมรับของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	79
ตารางที่ 33	การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรด้านความเลื่อมใสและศรัทธาของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	80
ตารางที่ 34	การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กรด้านความเลื่อมใสและศรัทธาของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	81
ตารางที่ 35	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	113
ตารางที่ 36	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม	117
ตารางที่ 37	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย	117
ตารางที่ 38	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 39	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่เศรษฐกิจ	118
ตารางที่ 40	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม	119
ตารางที่ 41	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กร โดยรวม	119
ตารางที่ 42	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง	120
ตารางที่ 43	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ	120
ตารางที่ 44	การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชี สิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา	121

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่ต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีอากาศบริสุทธิ์ อาหารและน้ำสะอาด มีบ้านอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ทำงานในสถานที่ที่ปลอดภัยมีการควบคุมป้องกันมลพิษ และพิษอันตรายจากโรคตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ดี ปัจจุบันจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญเติบโตของชุมชนเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการพัฒนาขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้นทั้งในด้านอุตสาหกรรม การคมนาคม เกษตรกรรม และการท่องเที่ยว กิจกรรมเหล่านี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญและมีผลทำให้สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ ปัญหาการเสื่อมสภาพของดิน ปัญหาน้ำและความเสื่อมโทรมของทรัพยากร แหล่งน้ำ ปัญหาขยะ มูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ปัญหาสารเคมีเป็นพิษ ปัญหาความเสื่อมโทรมชั้นบรรยากาศ และปัญหาโลกร้อน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่มุ่งพัฒนาด้านอุตสาหกรรมการแข่งขันเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง มุ่งพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ แบบง่ายจนถึงแบบซับซ้อนเพื่อนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาตอบสนองความต้องการของตัวเอง การคิดค้นเทคโนโลยีต่าง ๆ ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบในการประดิษฐ์คิดค้นทำให้ทรัพยากรถูกนำมาใช้ประโยชน์จำนวนมากโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงขีดจำกัดจึงนำไปสู่ความเสื่อมโทรมต่อระบบนิเวศน์อย่างรุนแรง (พิเชษฐ โสภางษ์, 2545)

ปัจจุบันการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เช่นกัน โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภค ในปัจจุบันถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นของมนุษย์เมื่อโลกมีการพัฒนามากขึ้นแหล่งพลังงานค่อย ๆ เปลี่ยนไปเป็นแหล่งพลังงานที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีในการผลิตมากขึ้นจากน้ำมันปิโตรเลียมไปเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น จากวิกฤตการณ์ของโลกทำให้ประเทศไทยได้รับอิทธิพลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ซึ่งกระบวนการผลิตของกลุ่มธุรกิจ ในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคถือว่าทำลายทรัพยากรและสภาพแวดล้อมโดยตรง (ขวัญทิพย์ ฉุ่มประโคน, 2553)

จากกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากจึงทำให้เกิดการบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting) ซึ่งการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นวิวัฒนาการทางการบัญชีแขนงหนึ่งที่นักบัญชีสมัยใหม่ได้พัฒนาขึ้นมา และเป็นการบัญชีที่ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่

มีผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งพยายามค้นหามาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมจากการบัญชีแบบดั้งเดิม โดยระบุรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากระบบบัญชีแบบเดิมออกมา และพยายามประเมินผล และรายงานในรูปแบบใหม่เพื่อใช้ทั้งภายใน และภายนอกกิจการ (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2543) และช่วยให้ธุรกิจสามารถเสนอข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การนำเสนอเพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาก่อนการตัดสินใจ ระบบข่าวสารข้อมูลที่ต้องการทั้งเวลาและตรงประเด็น ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับธุรกิจไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมย่อมต้องการข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจอีกมากมายที่ธุรกิจยังเปิดเผยไม่เพียงพอ ทั้งข่าวสารข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รวมทั้งข้อมูลทางการเงิน (Financial Information) และทางด้านอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับด้านการเงิน (Non Financial Information) ซึ่งนักบัญชีเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงกับระบบข่าวสารข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสรุปแล้วการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญ โดยถือเป็นรูปแบบบัญชีแนวคิดใหม่ที่เป็นการ บูรณาการความรู้ในด้านการบัญชี การบริหารธุรกิจ การบริหารสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติเข้าด้วยกัน การนำการบัญชีสิ่งแวดล้อมมาใช้สามารถสื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกทราบถึงต้นทุน และหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นประโยชน์ในการบริหารธุรกิจ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) ความรับผิดชอบต่อสังคมมีบทบาทสำคัญกับองค์กร ซึ่งเป็นการแสดงออกของพฤติกรรมองค์กรต่อสังคมภายนอกจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ทำให้เกิดการยอมรับจากสังคม การปฏิบัติขององค์กรจะต้องอยู่ภายในความรับผิดชอบต่อทางเศรษฐกิจ กฎหมาย จริยธรรม (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545) ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นแรงจูงใจทางธุรกิจ เกิดจากการมองผลประโยชน์ทางธุรกิจในระยะยาว ระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมากไม่ได้มีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเด็ดขาดระหว่างภาคธุรกิจกับภาครัฐเหมือนอย่างในอดีต ที่สังคมต้องการให้ธุรกิจรับผิดชอบต่อเฉพาะด้านเศรษฐกิจเป็นหลักและให้รัฐมีหน้าที่ดูแลสังคม แต่ปัจจุบันองค์กรธุรกิจมีขนาดใหญ่ขึ้น มีบทบาทและส่งผลกระทบต่อสังคมไม่เฉพาะทางด้านเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีบทบาทต่อสังคมในแทบทุกด้าน สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมีความซับซ้อนและมีการแข่งขันที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้นทำให้สังคมคาดหวัง ให้องค์กรธุรกิจต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น สิ่งสำคัญที่สังคมมีความคาดหวังให้ธุรกิจตอบสนองความต้องการประกอบด้วยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมโดยในด้านเศรษฐกิจองค์กรธุรกิจต้องจัดหาสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และราคาเหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนทางด้านสังคม องค์กรธุรกิจต้องดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อ เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การตอบสนองความคาดหวังทางจริยธรรมและการส่งเสริม

วัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงามของสังคม ดังนั้น ธุรกิจและสังคมต่างต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง สังคมต้องได้รับการสนับสนุนจากธุรกิจ ธุรกิจก็ต้องประกอบการอยู่ภายใต้กติกาของสังคม ดังนั้น องค์กรธุรกิจจึงต้องปรับตัวตามความคาดหวังของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่กระแสการบริหารงานเน้นหนักไปทางด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเรียกร้องให้องค์กรธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการที่ธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลถึงภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อบริษัท หรือหน่วยงานธุรกิจแห่งใด แห่งหนึ่ง หมายรวมถึงด้านการบริหารหรือการจัดการ (Management) ผลิตภัณฑ์ (Product) และบริการ (Service) โดยภาพลักษณ์องค์กรมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้คนในสังคมต่างรับทราบข่าวสารที่เกิดทั่วโลกได้อย่างกว้างขวาง ทุกคนต้องการรับรู้และมีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ถ้าองค์กรใดมีภาพลักษณ์ที่ดี ก็จะได้รับ ความเชื่อถือไว้วางใจ และการสนับสนุนร่วมมือให้ องค์กรนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ถ้าหากองค์กรใดภาพลักษณ์ไม่ดีย่อมได้รับการต่อต้านการดูหมิ่น เกลียดชัง (จิตพิสัย ศรีประภายเพ็ชร, 2537)

ปัจจุบันผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคยังให้ความสำคัญต่อการ บัญชีสิ่งแวดล้อมไม่มากเท่าที่ควร (ขวัญทิพย์ ลุ่มประโคน, 2553) โดยสาเหตุของปัญหามีดังนี้ (1) โครงการพัฒนา และกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้ประกอบการที่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติสร้างมลพิษ ยังไม่มีการรับรู้ถึงต้นทุนสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร (2) ไม่มีการจัดอบรมบุคลากรในเรื่องของระบบการ จัดการสิ่งแวดล้อม (3) ยังไม่มีมาตรการป้องกันหรือฟื้นฟูทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมที่ชัดเจน (4) ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงการพัฒนาระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมจะมีความสัมพันธ์ และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในลักษณะใดของ บริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนให้ธุรกิจตระหนักถึงความสำคัญต่อการ พัฒนา และจัดทำกรบัญชีสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น รวมถึงองค์กรจะได้รับประโยชน์ในด้านการแสดงออก ให้สังคมได้รับรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่องค์กรมีต่อสังคมซึ่งจะนำไปสู่การมีภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.4 เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์ขององค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผู้บริหารระดับสูง (Top Manager)** หมายถึง ผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูงสุดของสายการบังคับบัญชา ทำหน้าที่นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. **ผู้บริหารฝ่ายบัญชี (Accounting Controller)** หมายถึง ผู้บริหารระดับสูงทางด้านบัญชีของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. **บริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภค** หมายถึง บริษัทอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. **การบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting)** หมายถึง การบัญชีที่แสดงสารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมและผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจ อันสามารถสื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบถึงต้นทุนและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อกิจการที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

5. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม (Development of Environmental Accounting) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของการบัญชีสิ่งแวดล้อม

5.1 การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

(Measurement and Presentation of the Environment in Financial Statement) หมายถึง รายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมบันทึกและรับรู้เป็นองค์ประกอบของงบการเงินได้เมื่อรายการเหตุการณ์ทางบัญชีเป็นไปตามค่านิยมขององค์ประกอบของงบการเงิน และเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ

5.2 การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (Recognition of the Environment Cost) หมายถึง กิจการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น หรือบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน และทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละงวดตามความเหมาะสม

5.3 การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (Recognition of the Environment Liability) หมายถึง กิจการควรรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรจะออกจากกิจการเพื่อชำระภาระผูกพันในปัจจุบัน และเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.4 การรับรู้ค่าชดเชย (Recognition of Recompense) หมายถึง กิจการได้รับค่าชดเชยจากบุคคลที่สาม เช่น บริษัทประกันภัย

5.5 การเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก (Presentation and Disclosure) หมายถึง กิจการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอกในลักษณะรายงานทางการเงิน หรือรายงานที่มีใช้การเงิน หรืออาจเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี หรือจัดทำรายงานแยกต่างหากจากงบการเงิน

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) หมายถึง ข้อผูกพันขององค์กรธุรกิจที่มีต่อสังคมเพื่อทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกต่อผู้มีส่วนได้เสียให้มากที่สุด (ผู้มีส่วนได้เสียได้แก่ ลูกค้า เจ้าของกิจการ พนักงาน ชุมชน Supplier และรัฐบาล) และจำต้องจำกัดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด โดยผู้บริหารและองค์กรมีจิตสำนึกที่ต้องการเป็นประชากรที่ดีของสังคม (Good Corporate Citizenship) เพื่อช่วยสร้างคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดียิ่งขึ้น

6.1 ความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมาย (Legal Responsibility) หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมาย เช่น กฎหมายสิ่งแวดล้อม

6.2 ความรับผิดชอบต่อในแง่จริยธรรม (Ethical Responsibility) หมายถึง การปฏิบัติสิ่งที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม ยุติธรรมต่อสังคม

6.3 ความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ (Economic Responsibility) หมายถึง การประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เช่น ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพราคายุติธรรม

6.4 การคืนกำไรสู่สังคม (Philanthropic) หมายถึง การตอบแทนสังคมในเรื่องคุณภาพชีวิตและสวัสดิการที่บริษัทแบ่งปันให้กับสังคม โดยสังคมจะคาดหวังว่าธุรกิจจะต้องปกป้องคุณภาพชีวิตโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม

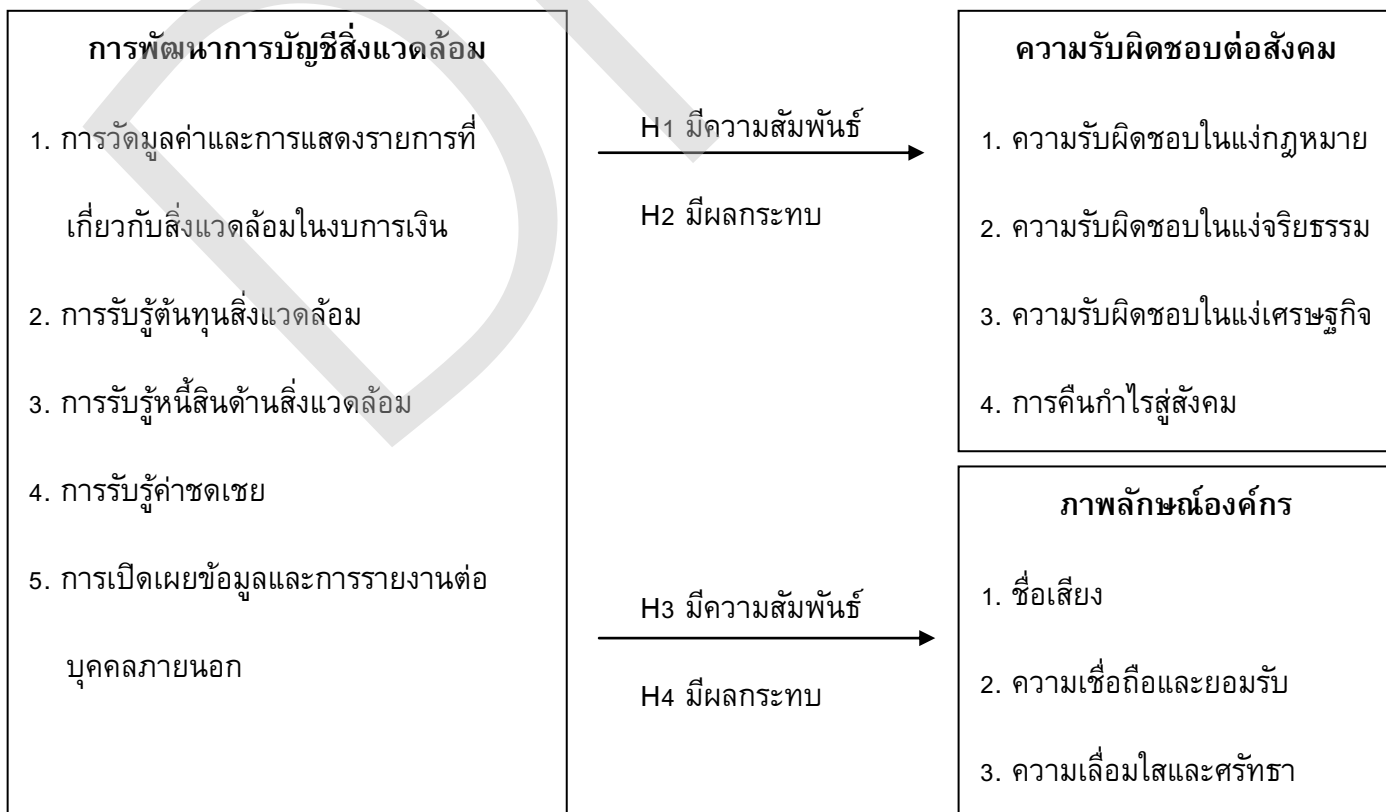
7. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) หมายถึง ภาพรวมทั้งหมดขององค์กรนับตั้งแต่พฤติกรรมองค์กร การบริหารองค์กร ผลิตภัณฑ์ การบริการและการประชาสัมพันธ์ โดยเป็นผลรวมของการปฏิสัมพันธ์ของความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกและความประทับใจของบุคคลที่มีต่อองค์กร

7.1 ชื่อเสียง (Reputation) หมายถึง ความดีงามขององค์กรหรือบุคคลที่สาธารณะรับรู้ เป็นภาพที่สาธารณะมองกลับไปยังองค์กร

7.2 ความเชื่อถือและยอมรับ (Acknowledgement) หมายถึง การให้ความไว้วางใจต่อองค์กรหนึ่ง ๆ ที่นำไปสู่การปฏิบัติตาม

7.3 ความเลื่อมใสและศรัทธา (Confidence) หมายถึง ความชื่นชอบในองค์กรที่เกิดจากความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกภายใน

กรอบแนวคิดงานวิจัย



สมมติฐานของการวิจัย

1. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม และความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ศึกษาความสัมพันธ์ และผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจให้เป็นมาตรฐานสากล
2. เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
3. เป็นแนวทางให้องค์กรธุรกิจดำเนินงานโดยตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กร
4. เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัย และการอ้างอิงต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในบทนี้แบ่งเนื้อหาเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นแนวคิดทฤษฎี ส่วนที่สองเป็นผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎี

- 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม
- 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร

2. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

1. ประวัติความเป็นมาการบัญชีสิ่งแวดล้อม (ชคญา สุกรักษ์ , 2543)

การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจในประเทศแถบยุโรปและอเมริกามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ชาวยุโรปและอเมริกัน เริ่มตระหนักว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาใหญ่ และยากเกินแก้ไข รวมทั้งยังเกิดเหตุการณ์รุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นมากมาย เช่น เหตุการณ์โรงไฟฟ้านิวเคลียร์เชอร์โนบีลระเบิดที่ประเทศรัสเซีย เมื่อปี พ.ศ. 2529 ส่งผลทำให้สารกัมมันตภาพรังสีรั่วไหลสู่บรรยากาศ ทำให้ประชาชนตายและบาดเจ็บจำนวนมาก หรือกรณีเรือบรรทุกน้ำมันล่มในทะเลเหนือทำให้เกิดคราบน้ำมันปกคลุมพื้นน้ำ สัตว์และพืช บาดเจ็บ และล้มตายมากมาย เป็นต้น จึงได้มีการออกกฎหมายมาบังคับและลงโทษกิจการที่ปล่อยของเสีย และมลภาวะสู่สังคมโดยใช้นโยบายว่า ผู้ใดก่อมลภาวะผู้นั้นต้องชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้น (The Polluter Pays Principal)

ในปี ค.ศ. 1993 สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศอังกฤษ (Chatered Association of Certified Accountants : CACA) ได้มอบทุนวิจัยให้ Rob Gray ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยทางการบัญชีเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Center for Social and Environmental Accounting Research : CSEAR) แห่งมหาวิทยาลัยดันดี (University of Dundee) และคณะผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานสอบบัญชี KPMG Peat Marwick National Environmental Unit สาขาประเทศอังกฤษ ให้ทำการศึกษาหาแนวทางที่จะพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม Gray และคณะทำงานได้สรุปผลการวิจัย

The Greening of Accountancy (Part 1) และ Accounting for the Environment (The Greening of Accountancy, Part II) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม Rob Gray ถือได้ว่าเป็นผู้บุกเบิกการบัญชีสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

ในประเทศแถบเอเชียและประเทศไทย เริ่มให้ความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2535 แต่ยังไม่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากนัก อาจเนื่องมาจากยังเป็นการรู้ใหม่และไม่มีผู้รู้หรือตำราประกอบมากนัก รวมถึงยังไม่มีผู้ศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการลงทุนเรื่องสิ่งแวดล้อมอาจไม่ได้รับผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรมชัดเจนเท่าการลงทุนในส่วนอื่น เช่น การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การโฆษณา การบริหารงานต้นทุน เป็นต้น และกฎหมายที่ใช้บังคับในเรื่องดังกล่าวยังมีไม่มากนัก รวมถึงเมื่อเศรษฐกิจในภาคพื้นเอเชียประสบปัญหาวิกฤตการณ์เช่นปัจจุบันและถดถอยลง ความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมของกิจการจึงลดลง และคาดว่าจะลดลงเป็นอย่างมากสำหรับในภาคการเงินและการบัญชี นักบัญชีควรเข้าไปมีบทบาทในการกระตุ้นให้ธุรกิจมีความสนใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อทั้งกิจการและสาธารณชน ปลายปี พ.ศ. 2523 องค์การสหประชาชาติได้ตั้งคณะทำงานในการกำหนดมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts Standards of Accounting and Reporting : ISAR) ได้ให้ความสนใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมและได้ดำเนินการศึกษาวิจัยทั้งในระดับชาติและในระดับกิจการอย่างต่อเนื่องมา โดยตลอดเพื่อระบุแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อลดความแตกต่างในทางปฏิบัติเพื่อให้ประเทศสมาชิกควรพิจารณาสถานะของประเทศ ในการกำหนดมาตรฐานและวิธีปฏิบัติให้สอดคล้องกับประเทศสมาชิกอื่น โดย ISAR ได้ออกเป็นรายงานแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (UNCTAD-ISAR Report – Environmental Financial Accounting) และได้มีการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติทางบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องตลอดมาเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในระดับสากล

2. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม (สุภัทรธร ทวีจันทร์, 2556)

การบัญชีสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในการบัญชีที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมเป็นวิวัฒนาการทางการบัญชีแขนงหนึ่งที่นักบัญชีสมัยใหม่ได้พัฒนาขึ้นมา เดิมการบัญชีจะทำหน้าที่แค่จดบันทึกรวบรวม สรุป รายงานและเปิดเผยข้อมูลเชิงเศรษฐกิจในรูปของหน่วยงานตราเป็นหลักเท่านั้น แต่ไม่ได้สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงของการดำเนินธุรกิจเชิงคุณภาพ (Guthric and Boedker, 2006) ดังนั้น นักบัญชีสมัยใหม่ จึงพยายามเข้ามามีบทบาทในการกำหนด

และสร้างรูปแบบวิธีการทางการบัญชีที่สะท้อนถึงการตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ ด้วยการค้นหามาตรการที่ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างรายงานทางการเงินแบบเดิม เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โดยการรายงานกิจกรรมทั้งหมดและหน้าที่ตามความรับผิดชอบภายใต้การผสมผสานความสำเร็จของสังคมและสิ่งแวดล้อมของธุรกิจให้ผลทางการเงินและผลการดำเนินงานเป็นหน่วยเดียว (Elkington, 1997) โดยระบุรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจากระบบบัญชีแบบเดิมออกมาให้ได้ เพื่อนำเสนอข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติมที่แสดงถึงการตอบสนองต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในรูปแบบของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเปิดเผยรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งในรายงานทางการเงิน หรือเปิดเผยโดยแยกรายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่างหาก เช่น รายงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รายงานสำเนียงรับผิดชอบของบริษัท รายงานสำหรับสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและชุมชน เป็นต้น ก่อนที่สังคมจะพิจารณาตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจากระบบข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องทันเวลาและตรงประเด็น

ทั้งนี้ เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมย่อมต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับธุรกิจอีกมากทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของข้อมูลการเงินและไม่เกี่ยวกับการเงิน ทำให้การบัญชีสิ่งแวดล้อมเข้ามามีบทบาทสำคัญใน 3 ระดับ ได้แก่

1. **การบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Accounting)** เป็นตัววัดระบบเศรษฐกิจมหภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross domestic Product: GDP) การบัญชีสิ่งแวดล้อมจะเข้ามาสัมพันธ์กับการบัญชีรายได้ประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นตัวเงินเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของประเทศ
2. **การบัญชีการเงิน (Financial Accounting)** เป็นการหาวิธีการในเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีต่อผู้ใช้งบการเงิน เช่น นักลงทุน ผู้ให้กู้ เจ้าหนี้ สถาบันการเงินและรัฐบาล การบัญชีสิ่งแวดล้อมจึงเข้ามาสัมพันธ์กับการบัญชีการเงินในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี โดยปกติบริษัทจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในรูปแบบของต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินสิ่งแวดล้อม (Simon et.al., 2005)
3. **การบัญชีบริหาร (Managerial Accounting)** เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและตัดสินใจภายในองค์กร การบัญชีสิ่งแวดล้อมจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยผู้บริหารในการประเมินผลการปฏิบัติงานและการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อลดผลกระทบของสภาพแวดล้อม (Grant and Perren, 2000)

สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้ว การส่งเสริมด้านการจัดการ และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้วแต่มีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติตลอดจนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยจะต้องแสดงการเปิดเผยข่าวสารข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับสังคมในรูปของงบแสดงมูลค่าเพิ่มการบัญชีทรัพยากรบุคคล การบัญชีสังคมและสิ่งแวดล้อม รายงานของบริษัท รายงานภาษี และรายงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องับสังคม เช่น ในกลุ่มประเทศ Nordic (เดนมาร์ก, ฟินแลนด์, ไอซ์แลนด์, นอร์เวย์ และสวีเดน) มีการจัดสรรงบประมาณประจำปีด้วยนโยบายการลดภาษีรายได้และเพิ่มภาษีสิ่งแวดล้อม ตลอดจนภาษีพลังงานให้มากขึ้น ดังเช่น ประเทศเดนมาร์ก รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดนโยบาย การปรับปรุงระบบภาษีนิเวศวิทยา ทำให้รายได้ประจำปีส่วนใหญ่มาจากรายได้ภาษีสิ่งแวดล้อมและจะถูกนำกลับไปสู่โรงงานอุตสาหกรรมอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังมีหลายประเทศที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการศึกษาความเป็นไปได้ และข้อจำกัดของการปรับปรุงระบบภาษีนิเวศวิทยา เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาธุรกิจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านต้นทุนและความได้เปรียบเชิงความสามารถในการแข่งขัน สำหรับในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ยกร่างหลักการความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการขึ้น เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้แก่บริษัทจดทะเบียนและกิจการทั่วไป โดยได้ระบุถึงประเด็นด้านการดำเนินการตามความรับผิดชอบต่อสังคมว่าปัจจัยความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนอกจากเป็นสาเหตุของการบริโภครทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากจนเกินกว่าความจำเป็นแล้ว ยังก่อให้เกิดมลภาวะทั้งทางน้ำ อากาศ ขยะ สารพิษ ฯลฯ ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อนตามมา ดังนั้น ธุรกิจจึงมีหน้าที่ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตมนุษย์ด้วย การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นการปฏิบัติตามแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างครบถ้วน โดยข้อมูลที่เปิดเผยนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย ทุกฝ่ายแล้วยังช่วยในการสอบทานให้ธุรกิจทราบได้ว่าได้ดำเนินการในเรื่องการบัญชีสังคมและสิ่งแวดล้อมตรงกับเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยถือว่าการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ร่วมกันของทุกคน Porter and Kramer (2006) กล่าวว่า แม้ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมจะเป็นบุคคลที่อยู่ภายนอกองค์กรแต่กิจการยังคงมุ่งรักษาไว้ ซึ่งคุณค่าขององค์กรเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ หลายองค์กรจึงได้เล็งเห็นและตระหนักต่อการมีส่วนร่วมในการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นแต่ปัญหา คือ การขาดมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปเป็นกรอบในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติอยู่หลายประการ เช่น การรับรู้ ค่าความเสียหายเมื่อเกิดคดีความฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากคู่กรณี เมื่อใดควรจะรับรู้เมื่อเกิดคดีฟ้องร้องต่อศาล หรือ

เมื่อใดองค์กรจะต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายจะบันทึกรายงานและจัดประเภทของรายงานนี้อย่างไร รวมทั้งการเปิดเผยอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสมที่ไม่มากจนทำลายชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร หรือเปิดเผยน้อยจนทำให้ดูเหมือนว่าไม่ทำการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ

ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จำนวนมากจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ ด้วยการรณรงค์ประเด็นสิ่งแวดล้อมให้เป็นปัจจัยสำคัญในการลดปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือใช้วัตถุดิบที่ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดแนวคิดที่เรียกว่า “ผลิตภัณฑ์สีเขียว” หรือผลิตภัณฑ์พลังงานทดแทน

3. แนวทางสู่ความสำเร็จของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

แนวทางสู่ความสำเร็จของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในประเทศไทย ควรมีมาตรการเพื่อเป็นแนวทางดังนี้ (สุภาสิณี ดันดิศรีสุข , 2555)

1. พัฒนาอุตสาหกรรมเชิงอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการผลิต และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน
2. การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจหรือ Eco Design (Economic & Ecological Design) ด้วยการผนวกแนวคิดด้านเศรษฐกิจและด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไปในขั้นตอนการออกแบบ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการนำหลัก 4 R คือ การลด (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และการซ่อมบำรุง (Repair) มาประยุกต์ใช้ในช่วงวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์
3. การจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อมกับผู้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษ เพื่อลดการก่อมลพิษ
4. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งรักษาฟื้นฟูเขตอนุรักษ์ ปรับปรุงระบบการจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
5. ส่งเสริมการประหยัดพลังงานในภาคการผลิต ภาคการขนส่งและการใช้ในบ้านเรือน
6. สร้างระบบบริหารจัดการประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติของประเทศให้สามารถเป็นปัจจัยการผลิตในระยะยาว โดยมีความสมดุลระหว่างการผลิตและการอนุรักษ์

4. การรายงานการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

การรายงานการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมองค์กรสหประชาชาติ (The United Nations) ได้ออกข้อเสนอแนะสำหรับการรายงานการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้ (พิเชษฐ โสภางษ์, 2545)

รายงานของคณะกรรมการบริษัทควรมีข้อมูลเกี่ยวกับ

1. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการและอุตสาหกรรม
2. นโยบายสิ่งแวดล้อมที่ถือปฏิบัติ
3. การปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อมและการดำเนินการ
4. การสนองตอบข้อกำหนดของรัฐบาล
5. ปัญหาสำคัญต่าง ๆ ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
6. ผลกระทบด้านมาตรฐานการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการลงทุนและกำไรของกิจการ
7. ต้นทุนที่มีสาระสำคัญที่ถือเป็นรายจ่ายฝ่ายรายได้ในงวดปัจจุบัน
8. ต้นทุนที่มีสาระสำคัญที่ถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนในงวดปัจจุบัน

หมายเหตุประกอบงบการเงินควรเปิดเผยเรื่องต่อไปนี้

1. นโยบายบัญชีสำหรับการบันทึกหนี้สิน ประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยเกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
2. จำนวนหนี้สินและประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมที่กันไว้ระหว่างงวด
3. จำนวนเงินของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น
4. ผลกระทบด้านภาษีอากร
5. จำนวนเงินที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาลในงวดนั้น

คณะทำงานกำหนดมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน (The Intergovernmental Working Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting : ISAR) ได้ให้แนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมว่ากิจการอาจเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งเป็นการอธิบายรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุนหรือเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือเปิดเผยไว้ในรายงานแยกต่างหากจากงบการเงิน เช่น ต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. ประเภทของรายการที่เป็นต้นทุนสิ่งแวดล้อม
2. รายการที่รวมอยู่ในต้นทุนสิ่งแวดล้อม

3. จำนวนต้นทุนสิ่งแวดล้อมที่บันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ในระหว่างงวด
4. เปิดเผยต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการชดเชยผลเสียหายที่มีสาเหตุจากมลพิษทางสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคคลที่สามเป็นรายการแยกต่างหาก

หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. เปิดเผยหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อมเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
2. ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการวัดค่าของหนี้สินที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
3. คำอธิบายเกี่ยวกับประเภทของหนี้สินระยะเวลาและเงื่อนไขของการชำระหนี้

นอกจากให้แนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมแล้ว ISAR ยังให้ในแนวทางปฏิบัติทั้งในเรื่องของการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม การรับรู้หนี้สินสิ่งแวดล้อม การรับรู้ค่าชดเชยที่คาดว่าจะได้รับจากบุคคลที่สาม การวัดมูลค่าหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ไว้ดังนี้

การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมและหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมจะเกี่ยวข้องกับคำนิยามของสินทรัพย์และหนี้สินตามแม่บทการบัญชีกล่าวคือรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมจะบันทึกและรับรู้เป็นองค์ประกอบของงบการเงินได้ก็ต่อเมื่อรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ

ISAR ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติว่ากิจการควรรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นสินทรัพย์หากรายการทางบัญชีเกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเป็นไปตามคำนิยามของ “สินทรัพย์” ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของงบการเงินและรายการนั้นเข้าเกณฑ์ของการรับรู้รายการตามแม่บทการบัญชีสำหรับสินทรัพย์ตามแม่บทการบัญชี หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจนั้นในอนาคต นอกจากรายการดังกล่าวจะเป็นไปตามนิยามของสินทรัพย์แล้วกิจการต้องพิจารณาต่อไปว่ารายการนั้นเข้าเกณฑ์การรับรู้หรือไม่ แม่บทการบัญชีกำหนดว่ารายการที่เป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินให้รับรู้เมื่อเข้าเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ
2. รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในแนวทางปฏิบัติกำหนดให้กิจการจะต้องรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดลอมในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้นทันที หากต้นทุนสำหรับสิ่งแวดลอมดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่จะรับรู้เป็นสินทรัพย์ได้กิจการจะต้องรับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์และตัดจำหน่ายตามที่เห็นสมควร

ต้นทุนสิ่งแวดลอมจะถูกบันทึกเป็นต้นทุนสินทรัพย์ก็ต่อเมื่อ

ก) เพิ่มความสามารถหรือปรับปรุงความปลอดภัยหรือประสิทธิภาพของสินทรัพย์อื่น ๆ ที่กิจการเป็นเจ้าของ

ข) ลดหรือป้องกันไม่ให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดลอม ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากผลของการทำงานในอนาคตของกิจการ

ค) เพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดลอม

ต้นทุนสิ่งแวดลอมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคตหรือไม่สัมพันธ์กับประโยชน์ในอนาคตก็ จะไม่บันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนแต่ให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เมื่อรายการต้นทุน สิ่งแวดลอมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์ให้พิจารณาว่าจะเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์อื่นหรือไม่หากเกี่ยวข้องให้ นำไปรวมกับสินทรัพย์นั้นแล้วทดสอบความด้อยค่าและตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในเวลาต่อมาแต่หากไม่ เกี่ยวข้องให้รับรู้เป็นสินทรัพย์แยกต่างหากและทดสอบความด้อยค่าและตัดเป็นค่าใช้จ่ายเช่นเดียวกัน

การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอม

หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการที่เกิดจากเหตุการณ์ในอดีตโดยการชำระหนี้ คาดว่าจะส่งผลให้เกิดกระแสการไหลออกของทรัพยากรซึ่งเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจของกิจการ ดังนั้นกิจการควรรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดลอมในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแ่ ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพยากรจะออกจากกิจการเพื่อชำระภาระผูกพันในปัจจุบันและเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ ภาระผูกพันดังกล่าวอาจเป็นภาระผูกพัน ตามกฎหมายหรือภาระผูกพันที่ฝ่ายบริหารให้สัญญาหรือภาระผูกพันจากการอนุমান อนึ่งภาระผูกพันจากการอนุমান (Constructive obligation) หมายถึง ภาระผูกพันที่เกิดจากการกระทำของกิจการที่ทำให้ กิจการจำต้องปฏิบัติตามภาระผูกพันนั้น โดยปริยายภาระผูกพันดังกล่าวสามารถคาดคะเนตามหลักเหตุ ผลได้จากการกระทำของกิจการ

ISAR ให้ความหมายของภาระผูกพันไว้ดังนี้

ภาระผูกพัน หมายถึง หน้าที่หรือความรับผิดชอบที่มีเงื่อนไขต้องชำระต่อบุคคลอื่น โดยการโอนหรือใช้สินทรัพย์ในอนาคตหรือมีเงื่อนไขการให้บริการหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นเชิงเศรษฐกิจตามวันที่พิจารณาหรือกำหนดหรือตามการเกิดของเหตุการณ์ที่ระบุไว้หรือตามข้อเรียกร้อง

ภาระผูกพันตามกฎหมาย หมายถึง ภาระผูกพันที่มีพื้นฐานมาจากกฎหมายกฎระเบียบหรือข้อตกลง การกำหนดภาระผูกพันสามารถสร้างขึ้นมาจากข้อเท็จจริงในสถานการณ์ที่เจาะจงหรือเกิดจากข้อพิจารณาด้านจรรยาบรรณหรือจริยธรรมที่กิจการไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ในบางสถานการณ์กิจการไม่สามารถประมาณการจำนวนหนี้สินสิ่งแวดล้อมได้กิจการควรเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ว่าหนี้สินสิ่งแวดล้อมได้เกิดขึ้นรวมทั้งเหตุผลที่ไม่สามารถประมาณการจำนวนหนี้สินได้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หากมีต้นทุนการรื้อถอนระยะยาว (Long-Term Decommissioning Costs) จำนวนมากก็ควรเลือกกระจายต้นทุนดังกล่าวไปตามอายุของกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่วนต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการปรับสภาพหรือปิดสถานที่ซึ่งอยู่ภายใต้ภาระผูกพันของกิจการควรรับรู้เป็นหนี้สินสิ่งแวดล้อมเมื่อระบุได้ว่ามีความจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินการแก้ไขเกี่ยวกับการปรับสภาพหรือการปิดสถานที่เนื่องจากภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับการปรับสภาพสถานที่ในอนาคตหรือปิดสถานที่ขณะที่ความเสียหายได้เกิดขึ้น หนี้สินสิ่งแวดล้อมจะต้องรับรู้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้กิจกรรมนั้นสิ้นสุดลงแต่กิจการอาจเลือกรับรู้ต้นทุนการรื้อถอน (Long – Term Decommissioning Costs) โดยการกระจายไปตามอายุของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้

การรับรู้ค่าชดเชย

กิจการอาจได้รับค่าชดเชยจากบุคคลที่สามเช่นบริษัทประกันภัยแต่ควรรับรู้เป็นรายการสินทรัพย์แยกต่างหาก เว้นแต่กิจการมีสิทธิตามกฎหมายให้นำมาหักกลบกันได้ หากกิจการแสดงจำนวนที่หักกลบเนื่องจากสิทธิตามกฎหมายกิจการควรเปิดเผยจำนวนเงินรวมของหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมและค่าชดเชยด้วย

การวัดค่าหนี้สินสิ่งแวดล้อม

โดยส่วนมากกิจการจะแสดงความรับผิดชอบของหนี้สินสิ่งแวดล้อมทั้งหมดแต่ถ้าบุคคลที่สามไม่จ่ายชดเชยให้กิจการ ไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ กิจการต้องบันทึกหนี้สินเต็มจำนวน ยกเว้นกรณีที่กิจการไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนของบุคคลที่สามกิจการจะต้องประมาณการหนี้สินสิ่งแวดล้อมโดยใช้ประมาณการที่ดีที่สุด โดยที่กิจการจะต้องเปิดเผยรายละเอียดของวิธีการที่ใช้ในการประมาณการในหมายเหตุ

ประกอบงบการเงิน ถ้าหากกิจการไม่สามารถประมาณการหนี้สินดังกล่าวได้กิจการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงและเหตุผลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในบางสถานการณ์เป็นเรื่องยากที่จะประมาณการหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมได้เนื่องจากความไม่แน่นอนแต่กิจการสามารถประมาณ “ช่วงความสูญเสีย” (Rang of Loss) ได้แต่กิจการจะใช้ประมาณการที่ดีที่สุดที่อยู่ในช่วงการสูญเสียและหากกิจการไม่สามารถหา “ประมาณการที่ดีที่สุด” ได้กิจการต้องรับรู้ประมาณการขั้นต่ำของช่วงเป็นอย่างน้อย สำหรับหนี้สินสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่ได้ชำระภายในระยะเวลาอันใกล้กิจการควรกำหนดมูลค่าของหนี้สินตามมูลค่าปัจจุบันของประมาณการค่าใช้จ่ายในอนาคตจากต้นทุนปัจจุบันภายใต้การดำเนินงานที่จำเป็นและจากข้อกำหนดทางกฎหมายหรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันกิจการอาจเลือกกำหนดมูลค่าของหนี้สินตามจำนวนต้นทุนปัจจุบันเต็มจำนวนหรือทยอยตั้งต้นทุนที่จะต้องรับผิดชอบเมื่อเลิกโครงการไว้ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องก็เป็นที่ยอมรับได้เมื่อกิจการคาดการณ์ว่าจะต้องใช้เวลานานในการชำระคืนหนี้สินกิจการจะต้องเสนอวิธีการวัดค่าหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนของการซ่อมแซมหน่วยงานสนามหรือการปิดหน่วยงานสนามหรือเคลื่อนย้ายทรัพย์สินออกจากหน่วยงานสนาม โดยมี 3 วิธีคือ

- 1) วิธี “มูลค่าปัจจุบัน” (Present Value)
- 2) วิธี “ต้นทุนปัจจุบัน” (Current Cost)
- 3) วิธีเพื่อค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

1. ความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมต่อองค์กรธุรกิจ (รพีพรรณ นัตถ์ลิขิต, 2556)

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ เป็นแนวคิดทางธุรกิจที่กำลังเป็นกระแสไปทั่วโลก เป็นสิ่งที่องค์กรมีเงื่อนไขที่พึงปฏิบัติต่อสังคม เพื่อธำรงรักษาสังคม และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่สังคมนั้น โดยจะเป็นการดำเนินการต่าง ๆ นอกเหนือจากการดำเนินงานตามหน้าที่ปกติเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้า รัฐบาลและสังคม เป็นต้น โดยความรับผิดชอบต่อสังคมจะต้องอยู่ในความยุติธรรม มีความเป็นธรรมและมีจริยธรรม อันนำมาซึ่งความพอใจร่วมกันของทุกฝ่าย ความสำเร็จของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจจะเกิดขึ้นได้จริงเมื่อธุรกิจนั้นเห็นประโยชน์และความจำเป็น และสามารถประยุกต์ให้เข้ากับธุรกิจของตน โดยองค์กรสามารถใช้ความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อตอบสนองต่อประเด็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการมุ่งให้ประโยชน์กับคน ชุมชนและสังคม นอกจากนั้นยังเป็น

เรื่องของบทบาทขององค์กรธุรกิจในสังคม และความคาดหวังของสังคมที่มีต่อองค์กรธุรกิจนั้น ๆ ในการประชุม UN Earth Summit ที่กรุงริโอ เดอ จาเนโร เมื่อปี พ.ศ. 2535 มีการกล่าวถึงการพัฒนาที่สหภาพใหม่ซึ่งเรียกว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) โดยเรียกร้องให้เกิดการพัฒนาที่รวมความเอาใจใส่ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากมุ่งเน้นแต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแต่เพียงด้านเดียว การพัฒนาที่รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้ทวีความสำคัญมากขึ้น เมื่อองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The OECD: Organization for Economic Cooperation and Development) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่ยอมรับระบอบประชาธิปไตยและเศรษฐกิจการค้าเสรี ได้บรรจุเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรไว้ในแนวทางปฏิบัติสำหรับบริษัทข้ามชาติในปี พ.ศ. 2543 โดยไม่เพียงแต่เสนอแนะให้บริษัทข้ามชาติคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรแต่ยังเสนอให้บริษัทเหล่านี้ติดต่อค้าขายกับเฉพาะคู่ค้าที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ด้วยเหตุนี้ ธุรกิจใดที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การผลิตที่สร้างปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อม หรือผลิตภัณฑ์ที่สร้างปัญหาต่อสังคมและอื่น ๆ จะไม่สามารถติดต่อค้าขายกับบริษัทที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศสมาชิกขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้

2. ความหมายของธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคม (รพีพรรณ วงศ์ประเสริฐ , 2552)

แนวคิดของธุรกิจกับความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าธุรกิจกับสังคมจะต้องอยู่ร่วมกัน อย่างช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันไม่สามารถแบ่งแยกการดำเนินการออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง สังคมต้องได้รับการสนับสนุนจากธุรกิจ ธุรกิจก็ต้องประกอบการอยู่ภายใต้ความคาดหวังของสังคม ดังนั้นองค์กรธุรกิจจึงต้องปรับตัวตามความคาดหวังของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันกระแสการดำเนินธุรกิจให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรม มีการเรียกร้องให้ธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นที่มาของการพัฒนาแนวคิดดังกล่าว โดยเรียกว่าความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (Corporate Social Responsibility – CSR)

ความหมายของ CSR ตามที่ประชุมสภาธุรกิจโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (World Business Council for Sustainable Development) ซึ่งเกิดจากการรวมตัวขององค์กรธุรกิจทั่วโลกที่มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการดำเนินธุรกิจที่มุ่งแสวงหาผลกำไรตามปกติได้กำหนดให้ CSR หมายถึง ความมุ่งมั่นขององค์กรธุรกิจในการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยยึดหลักจริยธรรมในการบริหารองค์กร ทั้งการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของ

พนักงาน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและสังคมในวงกว้าง การปฏิบัติตามแนวคิดของ CSR จึงครอบคลุมทั้งการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม การสนับสนุนเสรีภาพของแรงงานและการเคารพสิทธิมนุษยชน

สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute: CSRI) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจ ได้นิยามคำว่า CSR หมายถึง การดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการกำกับที่ดีควบคู่ไปกับการใส่ใจและดูแลรักษาสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

สถาบันไทยพัฒน์ ซึ่งเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ (Public Organization) ที่ทำงานด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงและความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อสังคมในประเทศไทย ได้ให้ความหมายของ CSR ว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กรที่คำนึงผลกระทบต่อสังคมทั้งในระดับใกล้ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์กร เช่น ลูกค้า คู่ค้า ครอบครัว พนักงาน ชุมชนท้องถิ่นที่องค์กรตั้งอยู่) และระดับไกล (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรทางอ้อม เช่น คู่แข่งขันทางธุรกิจ ประชาชนโดยทั่วไป) ด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร หรือจากภายนอกองค์กร ในอันที่จะทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

3. มาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (รพีพรรณ วงศ์ประเสริฐ , 2552)

(ISO 26000 Social Responsibility)

ปัจจุบันกระแสการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ ได้เข้ามาสู่ธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง เนื่องจากปัญหาวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมและแรงงานในทั่วทุกมุมโลก ดังนั้น จึงได้มีการแสวงหาแนวคิดและแนวทางดำเนินการเพื่อให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้องและชอบธรรม ด้วยเหตุนี้ องค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO) จึงได้กำหนด มาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (ISO 26000 Social Responsibility) ขึ้นมาเพื่อให้บริษัท องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลก รวมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรได้ตระหนักและสร้างความเข้าใจในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวจะเป็นหลักการของความรับผิดชอบต่อสังคมที่องค์กรพึงปฏิบัติด้วยความสมัครใจ ทุกองค์กรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดยไม่ต้องมีการตรวจรับรอง

มาตรฐานว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ISO 26000 ได้เริ่มมีการพิจารณาตั้งแต่ พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา และประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2553 ความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบหลากหลาย ซึ่งใน ISO 26000 ได้กำหนดองค์ประกอบหลักของความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ 7 ประการ ดังนี้ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม 2553)

1. **การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Organization Governance)** องค์กรธุรกิจต้องมีการดำเนินงาน โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยควรกำหนดหน้าที่ให้คณะกรรมการฝ่ายจัดการผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถสอดส่องดูแลผลงานและการปฏิบัติงานขององค์กรได้ เพื่อแสดงถึงความโปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ และสามารถชี้แจงให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติงาน

2. **การคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights)** ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยสิทธิ ดังกล่าวควรครอบคลุมถึงสิทธิความเป็นพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม และสิทธิตามกฎหมายระหว่างประเทศด้วย โดยองค์กรธุรกิจควรดำเนินนโยบาย และ กิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวไม่มีการเลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว ศาสนา อายุ เพศ หรือ ความคิดเห็นทางการเมือง

3. **ข้อปฏิบัติด้านแรงงาน (Labor Practices)** องค์กรธุรกิจต้องปฏิบัติต่อผู้ใช้แรงงานอย่างเป็นธรรมแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่หลีกเลียงสิทธิของแรงงาน พึงตระหนักว่าแรงงานไม่ใช่ สินค้า ดังนั้นแรงงานจึงไม่ควรถูกปฏิบัติเสมือนเป็นปัจจัยการผลิต โดยผู้ประกอบการต้องมุ่งเน้นความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย พัฒนาศักยภาพสนับสนุนและเคารพในการปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความ ยุติธรรม

4. **การดูแลสิ่งแวดล้อม (Environment)** ในการดำเนินการผลิตและบริการของธุรกิจต้อง คำนึงถึงหลักการป้องกันปัญหามลพิษ การบริโภคอย่างยั่งยืนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีความรับผิดชอบต่อผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตและบริการ ดำเนินการ ปรับปรุงทั่วในส่วนที่องค์กรรับผิดชอบและส่วนที่สามารถส่งเสริมให้ดำเนินได้ หาแนวทางป้องกันการ ดำเนินการใด ๆ ที่จะผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ประเมินและลดความเสี่ยงที่จะมีผลต่อ สิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไข รวมถึงควรรับผิดชอบต่อมลพิษที่เกิดขึ้นต่อ สิ่งแวดล้อมหรือสังคม

5. **การดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม (Fair Operating Practices)** เป็นการแสดงออกขององค์กรธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการแข่งขันที่เปิดกว้างและเป็นธรรม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพ ลดต้นทุนสินค้าและบริการ ส่งเสริมนวัตกรรมการพัฒนาสินค้าหรือกระบวนการใหม่ ๆ รวมถึงจะช่วยขยายการเติบโตทางเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพในระยะยาว

6. **การใส่ใจต่อผู้บริโภค (Consumer Issues)** องค์กรธุรกิจจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลในการใช้สินค้าและบริการอย่างเหมาะสม ทั้งยังต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้งานและสุขภาพของผู้บริโภค นอกจากนี้เมื่อพบว่าสินค้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด องค์กรก็จะต้องมีกลไกในการเรียกคืนสินค้า พร้อมทั้งยังต้องให้ความสำคัญกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอีกด้วย

7. **การแบ่งปันสู่สังคมและชุมชน (Contribution to the Community and Society)** การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม ด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของสังคมโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต การแบ่งปันต่อชุมชนและสังคมไม่ใช่แค่จิตสำนึกต่อส่วนรวมหรือจิตอาสาที่แต่ละธุรกิจมีแต่เป็นหน้าที่ขององค์กรที่จะต้องแสวงหาคำแนะนำให้ได้

4. องค์กรประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นข้อผูกพันที่องค์กรจะต้องทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกต่อผู้มีส่วนได้เสียให้มากที่สุด (ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ ลูกค้า เจ้าของกิจการ พนักงาน ชุมชน Supplier และรัฐบาล) และจะต้องจำกัดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุด ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ (นภาพร ชันชนภา และศานิต คำนสมสถิต , 2547)

1. **ความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย (Legal Responsibility)** หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานต่ำสุดสำหรับพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบต่อไว้ ซึ่งเปรียบเสมือนมาตรฐานของสังคมที่จะพิจารณาว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจถูกตราออกมาเนื่องจากสังคม ซึ่งรวมทั้งผู้บริโภค กลุ่มผู้สนใจ คู่แข่งและนักกฎหมายเชื่อว่าธุรกิจจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจในการทำสิ่งที่ถูกต้องในเรื่องนั้น ๆ เช่น ความปลอดภัยของผู้บริโภค และการรักษาสิ่งแวดล้อม จากมลภาวะประเภทของเสียที่เป็นพิษ ทั้งในอากาศและน้ำมีเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเรื่องเสียงที่เป็นมลพิษ จึงทำให้เกิดการออกกฎหมายตามมามากมาย กฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อมบางฉบับมีผลให้ต้องหยุดการผลิตสินค้าและบริการบางอย่าง หรือไม่ก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการผลิตสินค้าใหม่ การปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมช่วยให้ธุรกิจมีความแตกต่างไปจากธุรกิจอื่น ๆ และเพิ่มการทำกำไรและการยอมรับจากผู้บริโภคให้กับธุรกิจด้วย ผลกระทบของสารพิษที่มี

ต่อชีวิตที่อาศัยอยู่บนน้ำและต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น บ้านพักตากอากาศ และการตกปลา ทำให้เกิดการเข้มนวดกวดขันในเรื่องการปล่อยของเสียทิ้งลงน้ำ

2. **ความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม (Ethical Responsibility)** หมายถึง พฤติกรรมและกิจกรรมที่เป็นที่คาดหวังและเห็นชอบในการกระทำโดยสมาชิกในองค์กร ชุมชน และสังคม แม้ว่าพฤติกรรมและกิจกรรมเหล่านั้นจะไม่ผิดตามที่กฎหมายตราไว้ ความรับผิดชอบทางด้านจริยธรรมในมุมมองของความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ มาตรฐาน แนวปฏิบัติ หรือความคาดหวังที่สะท้อนให้เห็นถึงความกังวล ความใส่ใจของผู้มีส่วนได้เสียหลัก ซึ่งได้แก่ผู้บริโภค พนักงาน Supplier ผู้ถือหุ้น และชุมชน บริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีจริยธรรม จะขึ้นอยู่กับค่านิยมและหลักการทางศีลธรรมที่บุคคลและกลุ่มต่าง ๆ ในองค์กรยึดถือในมุมมองของความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น ค่านิยม และความเชื่อทางศีลธรรมของผู้มีส่วนได้เสียเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำความเข้าใจรูปแบบของการติดต่อทางสังคมและเศรษฐศาสตร์ กลยุทธ์ของบริษัทจะเป็นเครื่องตัดสินใจว่าองค์กรจะใช้ทรัพยากรบุคคลและการเงินอย่างไร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ระบบค่านิยมขององค์กรและผู้มีส่วนได้เสียมีผลกระทบต่อ การดำเนินตามกลยุทธ์ของบริษัท ดังนี้

- 2.1 กลยุทธ์ธุรกิจต้องสะท้อนความเข้าใจค่านิยมของสมาชิกในองค์กร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.2 กลยุทธ์ธุรกิจต้องสะท้อนความเข้าใจธรรมชาติทางจริยธรรมของทางเลือกที่เป็นกลยุทธ์
- 2.3 กลยุทธ์ธุรกิจต้องคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักขององค์กร

3. **ความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจ (Economic Responsibility)** หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการผลิตสินค้าและบริการภายใต้ระบบสังคม นักลงทุนในฐานะผู้สนับสนุนทางการเงินมีผลกระทบในเบื้องต้นต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเผชิญหน้ากับการรักษาความสมดุลระหว่างความพอใจของลูกค้าและพนักงานในขณะที่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและต้องทำให้นักลงทุนพึงพอใจไปพร้อม ๆ กัน ความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจเป็นรากฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม 2 ประการ คือ ผลกระทบของเศรษฐกิจ และการแข่งขัน ความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแข่งขันทางธุรกิจ เรื่องผู้ถือหุ้น ผู้บริโภค พนักงานชุมชน และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและองค์กรมีผลต่อเศรษฐกิจได้เช่นกัน เรื่องของสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความสนใจ ได้แก่มลภาวะทางอากาศ น้ำ และดิน บริษัทใหญ่ ๆ ต้องเผชิญกับเรื่องการควบคุมมลพิษ

และข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มิฉะนั้นการดำเนินงานของบริษัทที่มุ่งเน้นแต่เรื่องทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวอาจทำให้เกิดอันตรายต่อทรัพยากรต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของสังคม

4. การคืนกำไรสู่สังคม (Philanthropic Responsibility) หมายถึง การตอบแทนสังคมในเรื่องคุณภาพชีวิตและสวัสดิการที่ธุรกิจแบ่งปันให้กับสังคม โดยสังคมจะคาดหวังว่าธุรกิจจะต้องปกป้องคุณภาพชีวิตโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม ซึ่งการคืนกำไรสู่สังคมสามารถจำแนกได้ดังนี้

4.1 ประเด็นคุณภาพชีวิต มนุษย์ไม่ได้ต้องการเพียงพอแค่ปัจจัยสี่ตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรคเท่านั้นอาหารไม่ใช่มีแค่คุณค่าทางโภชนาการที่จะทำให้ชีวิตยืนยาวและมีสุขภาพดีเท่านั้น แต่จะต้องบริโภคได้ด้วยความสะดวกสบาย ผู้บริโภคต้องการอาหารไร้สารพิษเจือปนและต้องการให้ผู้ผลิตอาหาร โดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ผู้บริโภคต้องการคุณภาพชีวิตระดับสูง คุณภาพชีวิตจะเกิดขึ้นได้ เมื่อมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ มีอากาศบริสุทธิ์ น้ำสะอาด ดินที่ไม่มีสารพิษตกค้าง การอนุรักษ์ชีวิตสัตว์ป่า และทรัพยากรธรรมชาติ และความปลอดภัยจากรังสี และสารเคมีที่เป็นพิษต่าง ๆ ดังนั้น สังคมจึงคาดหวังให้ธุรกิจปรับปรุงกระบวนการในการผลิตเพื่อลดมลพิษและของเสีย ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของบริษัทต่าง ๆ ได้แก่ การลดการปล่อยของเสียไปยังดิน อากาศ และน้ำเนื่องจากการทำธุรกิจนั้นมีส่วนที่ต้องกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยรวมแล้วธุรกิจจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านสิ่งแวดล้อม และจำกัดสินค้าและสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายให้น้อยที่สุด

4.2 ประเด็นการตอบแทนสังคม รูปแบบความรับผิดชอบต่อสังคมสุดท้ายคือ การให้สวัสดิการแก่ชุมชนที่ธุรกิจดำเนินการอยู่หลายธุรกิจต้องการทำให้ชุมชนเป็นที่ที่ดีขึ้น สำหรับทุกคนที่อาศัยและทำงานอยู่ในชุมชน บริษัทมีการดำเนินการที่หลากหลาย เช่น การบริจาคเงิน บริจาคตัวสินค้า บริจาคอุปกรณ์ การศึกษาของชุมชน การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางสังคมการรับนิสิตนักศึกษาฝึกงาน ศิลปวัฒนธรรม การส่งเสริมพิพิธภัณฑ์ โรงละคร ดนตรี เป็นต้น ซึ่งในการตอบแทนสังคมด้วยวิธีต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรได้

แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร

การสร้างภาพลักษณ์ เป็นแนวคิดที่องค์กรธุรกิจต่างตระหนักถึงความสำคัญ โดยพยายามพัฒนากลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์อย่างเป็นระบบ จากเดิมที่อาศัย การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือหลัก มาเป็นการประยุกต์และผสมผสานกลยุทธ์การสื่อสารหลากหลายรูปแบบ โดยใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ อย่างเป็นเอกภาพเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานสู่เป้าหมายภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ขององค์กร

1. **ภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ขององค์กร** ภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ขององค์กรแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะดังนี้ (วิรัช อภิรัตน์กุล , 2540)

1.1 **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกจำลองขึ้นมา (An Image is Synthetic)** ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการวางแผนที่ประกอบกันขึ้นมา เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ บางอย่างที่กำหนดไว้ เช่น วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นภาพลักษณ์จึงเกิดจากการวางแผนประชาสัมพันธ์การกำหนดกระบวนการและกลยุทธ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี และขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์กร สินค้าหรือบริการที่ประชาชนได้รับ และสิ่งเหล่านี้จะก่อตัวขึ้นเป็นความประทับใจ ซึ่งอาจจะเป็นความประทับใจที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ แล้วแต่พฤติกรรมขององค์กร หรือการผลิตสินค้าหรือให้บริการขององค์กร

1.2 **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ (An Image is Believable)** เป็นการสร้างภาพในใจของคนเราเกี่ยวกับบุคคล องค์กรสถาบันหรือสิ่งต่าง ๆ ให้มั่นคงเป็นที่ยอมรับ โดยอยู่บนพื้นฐานของความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด การสร้างภาพลักษณ์จะไม่เกิดผลใด ๆ ถ้าไม่มีความน่าเชื่อถือในบุคคลหรือองค์กรสถาบันนั้น

1.3 **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่นิ่งและรับรู้ได้ (An Image is Passive)** ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ต้องไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง ถึงแม้ว่าภาพลักษณ์จะไม่ใช่ความเป็นจริง แต่ภาพลักษณ์จะต้องถูกนำเสนออย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับความเป็นจริง นั่นคือ ปรัชญา นโยบายการดำเนินงาน การประพฤติปฏิบัติรวมทั้งคุณภาพของสินค้าและบริการ

1.4 **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน (An Image is Vivid and Concrete)** ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นจากสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรม ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการสร้างจินตนาการรูปธรรมเพื่อให้ออกมาสนองดึงดูดใจ และความรู้สึกทางอารมณ์ได้อย่างชัดเจนต่อกลุ่มประชาชน จะต้องชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจและจดจำ และมีความแตกต่างจากกัน ทำให้สื่อความหมายได้ครบถ้วนตามต้องการ

1.5 **ภาพลักษณ์ต้องเป็นสิ่งที่ถูกทำให้ดูง่ายแก่การเข้าใจและแตกต่าง (An Image is Simplified)** ซึ่งต้องชัดเจน ง่ายแก่การทำความเข้าใจและจดจำมีความแตกต่างที่โดดเด่น แต่สื่อความหมายได้ครบถ้วนตามต้องการ เช่น เครื่องหมาย (Logo) คำขวัญ (Slogan) ซึ่งก็คือการสร้างภาพลักษณ์ให้มีความโดดเด่นแตกต่าง

1.6 **ภาพลักษณ์มีความหมายและแฉงม (An Image is Ambiguous)** เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ กล่าวคือ เราสามารถเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ดีเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี หรือเปลี่ยนจากภาพลักษณ์ที่ไม่ดีเป็นภาพลักษณ์ที่ดี อันเนื่องมาจากสภาพการณ์ภายในหรือปัจจัยภายนอกองค์กรมา

กระทบ ดังนั้นองค์กรต่าง ๆ จึงต้องมีการสำรวจภาพลักษณ์ปัจจุบันขององค์กรอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ทราบว่าภาพลักษณ์ต่อองค์กรเป็นอย่างไร รวมถึงสินค้าและบริการด้วยเพื่อจะได้ส่งเสริมและรักษา หรือแก้ไขภาพลักษณ์ที่ดีให้อยู่คู่องค์กร สินค้าและบริการตลอดไป

สรุปได้ว่าภาพลักษณ์จะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาอย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความประทับใจ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และถูกยอมรับจากสาธารณชน ซึ่งภาพลักษณ์จะมีส่วนผสมทั้งมิติส่วนตัว (Private) และมิติสาธารณะ (Public) เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์เฉพาะตัว (Private Image) โดยที่มีส่วนร่วมกันในแง่ของความเป็นภาพลักษณ์สาธารณะ (Public Image)

2. ประเภทของภาพลักษณ์

เนื่องจากภาพลักษณ์เป็นความรู้สึกนึกคิดของในใจของผู้คิด ซึ่งแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับลักษณะและเป้าหมายดังนี้ (วิรัช อภิรัตน์กุล , 2540)

2.1 **ภาพลักษณ์ต่อบริษัท (Corporate Image)** คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อบริษัทหรือหน่วยงานธุรกิจแห่งใดแห่งหนึ่ง ภาพลักษณ์ดังกล่าวนี้จะหมายรวมไปถึงด้านการบริหารหรือการจัดการ (Management) ของบริษัทแห่งนั้นด้วย และหมายรวมไปถึงสินค้าผลิตภัณฑ์ (Product) และการบริการ (Service) ที่บริษัทนั้นจำหน่าย ฉะนั้น คำว่า ภาพลักษณ์ต่อบริษัท (Corporate Image) จึงมีความหมายค่อนข้างกว้างและยังหมายรวมถึงตัวหน่วยงานธุรกิจฝ่ายจัดการและสินค้าหรือบริการของบริษัทแห่งนั้นด้วย

2.2 **ภาพลักษณ์ต่อสถาบันหรือองค์กร (Institutional Image)** คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชน ที่มีต่อสถาบันหรือองค์กร ซึ่งโดยมากจะเน้นไปทางด้านตัวสถาบันหรือองค์กรเพียงอย่างเดียว ไม่รวมถึงสินค้าและบริการที่จำหน่าย

2.3 **ภาพลักษณ์ต่อสินค้าหรือบริการ (Product/ Service Image)** คือ ภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนที่มีต่อสินค้า และบริการของบริษัทเพียงอย่างเดียว โดยไม่รวมถึงตัวองค์กรหรือบริษัท

2.4 **ภาพลักษณ์ที่มีต่อสินค้าตราใดตราหนึ่ง (Brand Image)** คือ ภาพที่เกิดขึ้นในใจของประชาชนที่มีต่อสินค้านี้หรือเครื่องหมายหรือตรา (Brand) ใดตราหนึ่ง หรือเครื่องหมายการค้า (Trademark) ใดเครื่องหมายหนึ่ง ส่วนมากจะใช้ในการด้านการโฆษณา (Advertising) และการส่งเสริมการขาย (Sale Promotion)

ดังนั้นภาพลักษณ์ที่มีต่อตราสินค้าตราใดตราหนึ่ง จึงเป็นภาพในจิตใจของผู้บริโภคที่ได้รับการปลูกฝังอย่างมั่นคงในด้านความรู้สึกนึกคิดต่อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ตราใดตราหนึ่ง นอกจากนี้ ภาพในใจของตราแห่งสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ อาจจะเป็นภาพที่ให้ความรู้สึกนึกคิดต่อประชาชนว่า เป็นสินค้าที่ทันสมัยหรือล้ำสมัย เป็นสินค้าสำหรับผู้ที่มีรสนิยมสูงหรือธรรมดาสำหรับวัยรุ่นหรือผู้สูงอายุ สำหรับสุภาพสตรีหรือสุภาพบุรุษ สินค้านั้นมีความคงทนต่อการใช้งานหรือไม่ คู่มีค่าหรือไม่คู่มีค่ากับราคาของสินค้านั้น เป็นต้น

การสร้างภาพลักษณ์ต่อตราหรือยี่ห้อ (Brand Image) อาจจะทำให้ได้โดยอาศัยการออกแบบสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ หีบห่อ ตราหรือยี่ห้อ สี สัน สื่อที่ใช้โฆษณา การแสดงที่ระบุดราหรือยี่ห้อผ่านสื่อโฆษณาต่าง ๆ เนื้อหาและรูปแบบของการโฆษณา รวมทั้งภาพต่าง ๆ พังโฆษณา ตัวพิมพ์ งานศิลป์ (Artwork) เป็นต้นองค์ประกอบเหล่านี้ต้องทำการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงทันที ถ้าเราทราบว่าภาพลักษณ์ต่อยี่ห้อ (Brand Image) เป็นไปในทางที่จะกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียง ความศรัทธา หรือยอดขายของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ภาพลักษณ์ต่อตราหรือยี่ห้อ (Brand Image) นั้นควรจะต้องมีความเด่นเป็นพิเศษ และมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองที่ไม่เหมือนใคร จึงจะทำให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นอยู่เหนือการแข่งขันจากบริษัทคู่แข่งอื่น ๆ และสามารถดำรงหรือประทับอยู่ในความทรงจำและจิตใจของประชาชนผู้บริโภคอย่างยาวนาน

3. ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์องค์กร

การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับองค์กรมีความเกี่ยวพันเกี่ยวกับปัจจัย ดังนี้ (สุทธิลักษณ์ หวังสันติธรรม , 2548)

3.1 **เอกลักษณ์ขององค์กร** เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรที่นำเสนอสู่สาธารณชน ผ่านชื่อ (Name) และลักษณะการนำเสนอตนเองขององค์กรในสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนและก่อให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กรในสายตาของผู้บริโภค ชุมชน นักลงทุน รวมไปถึงพนักงานภายในองค์กร

3.2 **ชื่อเสียงขององค์กร** เป็นภาพรวมเกี่ยวกับองค์กรที่ประเมินโดยกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงลักษณะทางความรู้สึก หรือการตอบสนองทางด้านอารมณ์ในสายตาของลูกค้า นักลงทุน พนักงาน และประชาชนทั่วไปที่มีต่อ “ชื่อ” ขององค์กร

3.3 **กลุ่มประชาชนเป้าหมาย** กลุ่มเป้าหมายเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การสร้างภาพลักษณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มเพื่อหาความคาดหวังที่กลุ่มเป้าหมายมีต่อองค์กร ซึ่งกลุ่มประชาชนเป้าหมาย ได้แก่

3.1.1 **ลูกค้า (Customers)** เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อยอดขายและรายได้ของธุรกิจ

3.1.2 **กลุ่มผู้ลงทุน (Investors) และผู้จัดหาวัตถุดิบ (Suppliers)** เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ต้องการจากองค์กรคือ ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ทางด้านการเงิน

3.1.3 **พนักงาน (Employees)** ต้องการความเชื่อมั่น (Trustworthy) จากองค์กร บุคลากรทุกคนย่อมคาดหวังว่าองค์กรที่ตนทำงานอยู่นั้นสามารถเชื่อถือได้ เป็นองค์กรที่มีการดำเนินงานที่ดีซื่อสัตย์

3.1.3 **ชุมชน (Communities)** ต้องการความรับผิดชอบ (Responsibility) ที่องค์กรมีต่อชุมชนรอบข้าง ทั้งทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ประโยชน์ของภาพลักษณ์องค์กร

ประโยชน์ที่องค์กรได้รับจากการเสนอเอกลักษณ์และภาพลักษณ์มีดังนี้ (พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2540)

4.1 **ผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มลูกจ้าง (Employee)** การที่บริษัทมีภาพลักษณ์ที่ดีจะก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีลูกจ้างจะเกิดความพึงพอใจในงานและมีความภาคภูมิใจในองค์กรที่ตนเองนั้นปฏิบัติงานอยู่การแสดงออกทางเอกลักษณ์ขององค์กรที่มีต่อพนักงานอาจจะสามารถแสดงออกได้ทางนโยบายโดยส่งเสริมให้พนักงานรู้จักนโยบายในการทำงานของบริษัททราบความเคลื่อนไหวของบริษัทมีแนวคิดไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพนักงานมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรแล้วก็จะมีความเข้าใจและเต็มใจที่จะทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท

4.2 **ผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มลูกค้า (Customer)** กลุ่มลูกค้าเปรียบเสมือนเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงชีวิตธุรกิจให้อยู่รอดได้ ดังนั้นกลุ่มลูกค้าจึงเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุด ชื่อเสียงและความเชื่อมั่นศรัทธาในตัวของบริษัทจึงผูกพันไปกับคุณค่าของสินค้าและบริการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การที่องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อลูกค้าแล้วก็จะทำสินค้าขององค์กรเข้าไปนั่งอยู่ในใจของลูกค้าไปกว่าครึ่ง

4.3 **ผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น (Stockholders)** การที่องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อกลุ่ม ผู้ถือหุ้นก็จะเป็นการง่ายที่องค์กรจะสามารถระดมเงินทุนในการดำเนินธุรกิจเพราะภาพลักษณ์ที่ดีจะแสดงออกถึงความแข็งแกร่งทางธุรกิจ

4.4 **ผลประโยชน์ที่มีต่อชุมชน (Community)** ชุมชนคือกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในละแวกเดียวกัน ร่วมรัฐบาลเดียวกันใช้วัฒนธรรมร่วมกันดังนั้นการที่เราจะเข้าไปก่อตั้งโรงงานขึ้นมาในเขตชุมชน อาจจะมีปฏิกิริยาต่อต้านจากชุมชนเนื่องจากองค์กรของเรานั้นจะถือเป็นคนแปลกหน้า (Stranger) หรือผู้มาอยู่อาศัยใหม่ (Newcomer) การที่องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดีก็จะก่อให้เกิดการยอมรับจากชุมชนง่ายขึ้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรพันธ์ จินดวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงาน และแนวโน้มของการบริหารการเงินเพื่อสิ่งแวดล้อม และแนวโน้มในการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานทางการเงินและรายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า มีการเพิ่มขึ้นในแนวโน้มการปฏิบัติงานบัญชีการเงินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและแนวโน้มการเปิดเผยสารสนเทศสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงปี 2539-2544 รูปแบบการเปิดเผยสารสนเทศสิ่งแวดล้อมที่พบมากที่สุด คือ สารสนเทศเชิงคุณภาพ ซึ่งอีก 2 ประเภท ได้แก่ เชิงปริมาณ และเชิงการเงินผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงปัญหาในการนำหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับรายการค่าใช้จ่ายสิ่งแวดล้อมและหนี้สินสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้ในองค์กรว่าเป็นความยุ่งยากและปัญหาในการกำหนดมูลค่าและการจัดประเภทรายการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขาดมาตรฐานการบัญชีในการอ้างอิงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสามารถระบุว่าปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบการเปิดเผยสารสนเทศสิ่งแวดล้อมมากที่สุด คือ ทัศนคติและการกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหารต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และสาเหตุสำคัญที่ทำให้จำนวนของบริษัทกลุ่มตัวอย่างเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ได้แก่ การได้รับใบรับรอง ISO 14000 และความสนใจในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจกระดาษในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน และด้านการรับรู้ ค่าชดเชย และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม และด้านการเปิดเผยข้อมูล และการรายงานต่อบุคคลภายนอก

ผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านความรับผิดชอบต่อลูกค้า ด้านความรับผิดชอบต่อชุมชน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น

ด้านการมีภาพลักษณ์องค์กรโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับจากลูกค้า จากการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านการคืนกำไรสู่สังคม 2) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ด้านการคืนกำไรสู่สังคม 3) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเชื่อมั่นในผู้บริหาร 4) ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม และด้านชื่อเสียง 5) ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ 6) ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเชื่อมั่นในผู้บริหาร โดยสรุป การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจกระดาษในประเทศไทย

ชคญา ผูกรัศมี (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับกรณีโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า โรงไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่ใช้ถ่านหินลิกไนต์เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตซึ่งการเผาไหม้ถ่านหินลิกไนต์ที่เป็นทรัพยากรธรณีชนิดนั้น ทำให้เกิดของเสียจากการผลิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง การจัดการสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับองค์กร ทำให้มีรายจ่ายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนมากซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 8 ประเภท ได้แก่ การติดตั้งเครื่องกำจัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ค่าชดเชยผลเสียหายเนื่องจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียจากการผลิต งบประมาณสนับสนุนเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมโดยรอบโรงไฟฟ้า งบประมาณสนับสนุนและโฆษณาเผยแพร่กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่รับผิดชอบต่อสังคม

ค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์ถ่านหินและน้ำทิ้งจากการผลิต การก่อสร้างสถานีตรวจวัดอากาศ 12 จุดในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาระบบกำจัดฝุ่น ทั้งนี้โรงไฟฟ้าแม่เมาะยังไม่มีวิธีปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องดังกล่าวอย่างถูกต้อง และเหมาะสมมาใช้ปฏิบัติในระบบบัญชีในปัจจุบัน จากการศึกษา แนวคิดการบัญชีสิ่งแวดล้อม กับกรณีโรงไฟฟ้าแม่เมาะ พบว่า หากมีการนำหลักเกณฑ์ และแนวคิดการบัญชีสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้กับ รายการด้านสิ่งแวดล้อม และวิธีปฏิบัติทางบัญชีในปัจจุบันของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ อาจส่งผลให้ภาพลักษณ์ขององค์กรในสายตาผู้บริโภค และประชาชนทั่วไปดีขึ้นเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการกับชุมชน ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยี กับการรักษาสิ่งแวดล้อมดำเนินไปอย่างสอดคล้อง และกลมกลืน

เบญจวรรณ ชาติจอหอ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเชื่อมั่นต่องบการเงินและภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี การกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และด้านความรับผิดชอบของคณะกรรมการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความเชื่อมั่นต่องบการเงินโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเปิดเผยข้อมูลของงบการเงิน ด้านรูปแบบการนำเสนอของงบการเงิน และด้านกระบวนการจัดทำงบการเงิน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคล่องตัวในการบริหารงาน ด้านความเอื้อมือใสและศรัทธา และด้านความเชื่อถือและยอมรับจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบพบว่า 1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่องบการเงินโดยรวม ด้านกระบวนการจัดทำงบการเงิน ด้านรูปแบบการนำเสนอของงบการเงิน และด้านการเปิดเผยข้อมูล ของงบการเงิน 2) ความเชื่อมั่นต่องบการเงิน ด้านกระบวนการจัดทำงบการเงินมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับ ด้านความเอื้อมือใสและศรัทธา และด้านความคล่องตัวในการบริหารงาน และ 3) การกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเอื้อมือใสและศรัทธา โดยสรุป การกำกับดูแลกิจการที่ดีและความเชื่อมั่นต่องบการเงินมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กรบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ปิยะวรรณ ยางคำ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมธุรกิจกับความสำเร็จของการบัญชีสิ่งแวดล้อมของธุรกิจผลิตพลาสติกในประเทศไทย พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจส่วนใหญ่มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีสถานประกอบการตั้งอยู่นอกนิคมอุตสาหกรรม และมีช่องทางการจัดจำหน่ายของกิจการผลิต เพื่อขายในประเทศไทยมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจริยธรรมธุรกิจกับความสำเร็จของการบัญชี สิ่งแวดล้อมโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก กล่าวโดยสรุป จริยธรรมธุรกิจมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบกับความสำเร็จของการบัญชีสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีจริยธรรมธุรกิจเพื่อนำไปยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นเป็นมาตรฐานที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารจัดการการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

มนตรี เลิศสกุลเจริญ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหารธุรกิจมีความเห็นด้วยกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย จริยธรรม และการใช้ดุลยพินิจทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และมีความเห็นด้วยต่อการจัดกิจกรรมหรือบริการที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมสิทธิผู้บริโภค และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก แต่มีความเห็นด้วยในด้านพัฒนาชุมชนและการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ คือ ผู้บริหารองค์กรธุรกิจ ควรกำหนดนโยบายขององค์กรให้ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้านต่าง ๆ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกจ้างและสอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชนอย่างแท้จริง โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรธุรกิจเพื่อให้การจัดกิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของทุกฝ่ายอย่างเป็นรูปธรรม และสร้างความเชื่อถือให้กับลูกจ้างและชุมชนภายนอก

วัชรวิยา สุขศีล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม และบริษัทข้ามชาติของไทย ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และ MNEs ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านมนุษยธรรม ด้านจริยธรรม ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์ อยู่ในระดับมาก โดยในแต่ละด้านมีข้อที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติต่อพนักงาน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์กิจการประกอบธุรกิจ โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคมุ่งใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุด และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงองค์กร โดยรวมและเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านลูกค้า ด้าน

กระบวนการภายในองค์กร และด้านการเรียนรู้และพัฒนาอยู่ในระดับสำคัญมาก ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และผลกระทบพบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมด้านกฎหมายและด้านเศรษฐศาสตร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับปรุงองค์กร สามารถเป็นตัวพยากรณ์การปรับปรุงองค์กรได้ ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านมนุษยธรรมและด้านจริยธรรมไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อการปรับปรุงองค์กร จึงไม่สามารถเป็นตัวพยากรณ์การปรับปรุงองค์กรได้ การปรับปรุงองค์กรด้านลูกค้าและด้านกระบวนการภายในองค์กรมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน สามารถเป็นตัวพยากรณ์ผลการดำเนินงานด้านอัตรากำไรขั้นต้นได้ การปรับปรุงองค์กรด้านการเรียนรู้และการพัฒนาไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน จึงไม่สามารถพยากรณ์ผลการดำเนินงานได้ ความรับผิดชอบต่อสังคมไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อผลการดำเนินงานจึงไม่สามารถเป็นตัวพยากรณ์ผลการดำเนินงานได้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมในทัศนะของนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และปริณชณฑการวิจัย พบว่าการใช้เครื่องมือการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการนำมาใช้กับนักการตลาดเพราะสามารถสร้างผลสำเร็จด้านยอดขายและกำไรสามารถสร้างภาพลักษณ์ให้กับบริษัทว่าเป็นบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะผู้บริโภคและสังคมให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น คุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ผลกระทบด้านยอดขายและกำไรมากที่สุดคือประโยชน์ที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ประเภทอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การใช้เครื่องมือส่งเสริมการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมจะให้ความสำคัญที่การให้ข่าว และการประชาสัมพันธ์มากที่สุด การจูงใจด้านอารมณ์โดยการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการสร้างภาพลักษณ์เป็นบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาสำหรับนักการตลาดมากที่สุดคือ ปัญหามลภาวะทางอากาศ

Besser, Terry L. and Miller Nancy (2001) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นลักษณะที่มีความหมายประการหนึ่งซึ่งมีต่อธุรกิจชนิดต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการล้มกิจการตามที่คาดการณ์ไว้ในเศรษฐกิจโลกยุคใหม่หรือไม่ในการศึกษามุ่งวิเคราะห์ธุรกิจขนาดย่อมและความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจที่มีต่อชุมชนของตน วิธีการศึกษาทำการวัดความรับผิดชอบต่อสังคมของชุมชนและวัดกลยุทธ์การแข่งขันด้วยการรายงานตนเองของผู้ดำเนินธุรกิจขนาดย่อมจำนวน 675 ราย ในเมืองใหญ่จำนวน 10 เมืองในรัฐไอโอวา ผลการวิเคราะห์กลุ่มพบว่าผู้ดำเนินธุรกิจ 4 ประเภทที่ได้รับ

การแต่งตั้ง คือให้เป็นผู้นำประชาคม ผู้ดำเนินธุรกิจที่แปลกจากธุรกิจอื่น ผู้ตามในชุมชนที่มีการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับสูงและ ผู้ตามในชุมชนที่มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าเจ้าของและผู้จัดการธุรกิจ สามารถทำให้เห็นความแตกต่างกันได้บนพื้นฐานของความรับผิดชอบทางสังคมของชุมชน กลุ่มที่สร้างขึ้นเช่นนั้นจึงมีความสัมพันธ์กับธุรกิจที่มีความหมายและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ดำเนินการและสัมพันธ์กับความเชื่อของผู้ดำเนินการในความสำคัญของการสนับสนุนของชุมชนอันเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งเพื่อความสำเร็จของธุรกิจ การวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่า ทั้ง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจแต่ส่วนสำคัญของผู้ดำเนินการธุรกิจขนาดย่อมยังเชื่อในหลักการของรูปแบบความสนใจของตนเองที่รู้แจ้งแล้วเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางสังคมของธุรกิจ กล่าวคือการทำดีทำให้ธุรกิจดี

Fuller, Ted and Tilley Fiona (2004) ได้ทำการศึกษาอนาคตทางจริยธรรมของธุรกิจขนาดใหญ่ : ความรับผิดชอบภาพลักษณ์ในอนาคตของธุรกิจขนาดใหญ่เกี่ยวกับจริยธรรมในปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากมนุษยชาติต้องการความคุ้มครองจากการกระทำของธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งมีผลในเวลาและสถานที่อย่างไร้พรมแดน ซึ่งมนุษย์เข้าร่วมในการตัดสินใจในธุรกิจของตนชนิดวันต่อวัน หรือในหน้าที่ที่วางระเบียบไว้ของตน ในการศึกษาครั้งนี้รวมการเน้นทางจริยธรรมเข้ากับการเน้นอนาคต ทำให้อนาคตทางจริยธรรมเกิดขึ้น ซึ่งผลิตจรรยาบรรณที่พัฒนาขึ้นและเข้มแข็งขึ้นสำหรับองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ในศึกษานำร่องครั้งนี้เกี่ยวกับรายงานความรับผิดชอบทางสังคมของธุรกิจขนาดใหญ่ในปัจจุบันขององค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ 5 องค์กรนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่มีการทดลองระหว่างการเน้นอนาคตขององค์กรธุรกิจขนาดใหญ่เหล่านี้กับการให้คะแนนดัชนีความรับผิดชอบทางสังคมของธุรกิจขนาดใหญ่ การบังคับให้อนาคตทางจริยธรรมของธุรกิจขนาดใหญ่ควรจะเป็นคำสั่งบังคับสำหรับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด

Klein, Jill and Dawer Niraj (2004) ได้ศึกษาเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ที่คุณค่าจากความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทส่งผลกระทบต่อการลงความเห็นของผู้บริโภคในสถานการณ์ความวิกฤตที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต วิธีการศึกษาในงานวิจัย 2 เรื่องที่ใช้วิธีการเชิงทดลองเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมาก่อนแล้วที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างผู้บริโภคผู้วิจัยได้ตรวจสอบว่าการลงความเห็นที่ได้รับอิทธิพลจากความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นขยายผลกระทบของวิกฤตที่เป็นอันตรายต่อผลผลิตที่มีต่อการประเมินเครื่องหมายการค้าของผู้บริโภคหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า งานวิจัยที่ 1 สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ งานวิจัยที่ 2 แนะนำสภาพของขอบเขตเรื่องผลการศึกษาของงานวิจัยที่ 1 ซึ่งแสดงผลของการเผยแพร่พบเฉพาะในผู้บริโภคที่มีความสำคัญในความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทเท่านั้น

ข้อค้นพบจึงเน้นไปที่บทบาทความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในด้านพฤติกรรมการบริโภค ซึ่งมีความซับซ้อนมากกว่าที่เคยมีแนวความคิดมาก่อน

Scotts, John T (2004) ได้ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่มีความสำคัญต่อสภาวะแวดล้อมของการวิจัยและพัฒนา พบว่าองค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการลงทุน ให้ความสนใจกับการให้ความรับผิดชอบต่อองค์กรมากขึ้นและมีการให้ความสนใจในการให้ความสำคัญกับการปล่อยมลพิษของเสียออกมา ดังนั้นสภาวะแวดล้อมในการวิจัยและพัฒนาองค์กรจะขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรและโครงสร้างทางการตลาด

Trotman and Bradley (1981) ได้ศึกษาการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคม จากรายงานประจำปี ค.ศ. 1978 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออสเตรเลียจำนวน 207 บริษัทในหัวข้อเรื่องพนักงาน ความเกี่ยวข้องกับชุมชน สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของสินค้าและทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งพบว่ามีเพียง 83 บริษัท (ร้อยละ 40) ที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนั้น Trotman และ Bradley ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วยขนาดบริษัท ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ข้อจำกัดของสังคม และระดับการตัดสินใจของผู้บริหาร ปัจจัยนี้ได้นำมากำหนดเป็นสมมติฐานเพื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ ซึ่งผลการศึกษาสรุพบว่าขนาดของบริษัท (วัดจากจำนวนสินทรัพย์รวมและรายได้รวม) มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีบริษัทขนาดใหญ่มีการเปิดเผยมากกว่าบริษัทขนาดเล็กและจำนวนการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับข้อจำกัดของสังคมส่วนจำนวนการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับความเสี่ยงที่เป็นระบบมีความสัมพันธ์เชิงบวกแต่นัยสำคัญต่ำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีรายละเอียดการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. แหล่งที่มาของข้อมูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แหล่งที่มาของข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากแบบสอบถามผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมจากหนังสือวารสารบัญชี บทความทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ มาตรฐานการบัญชีของไทย มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา (FASB) วิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารฝ่ายบัญชี ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 รวม 28 บริษัท โดยแต่ละบริษัทจะมีการกำหนดตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งกำหนดโดย ผู้บริหารระดับสูง 2 ตัวอย่าง และผู้บริหารฝ่ายบัญชี 2 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 112 ตัวอย่าง

- บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โกลด์พลังงาน จำกัด (มหาชน)
- บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ชัสโก จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บริการเรือเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ปตท จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ปตทสำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- บริษัท นิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ยูนิค ไมนิ่ง เซอร์วิสเชส จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ยูนิแกส แอน ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท อาร์พีซีจี จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ปตท โกลบอลเคมีคอล จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ลานนา ริชอร์สเชส จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ลินเด่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
- บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เอเชียน อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เอเชีย จอยท์ พาโนราม่า จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
- บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารฝ่ายบัญชี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 7 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน การได้รับรางวัลด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของกิจการ และการเปิดเผยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมจำนวน 19 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดมูลค่าและแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินจำนวน 4 ข้อ ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมจำนวน 3 ข้อ ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 4 ข้อ ด้านการรับรู้ค่าชดเชยจำนวน 3 ข้อ ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอกจำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 19 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมายจำนวน 5 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรมจำนวน 5 ข้อ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจจำนวน 4 ข้อ ด้านการคืนกำไรสู่สังคมจำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจจำนวน 14 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านชื่อเสียงจำนวน 5 ข้อ ด้านความเชื่อถือและยอมรับจำนวน 5 ข้อ ความเลื่อมใสและศรัทธาจำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารฝ่ายบัญชี ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 112 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 29 ฉบับ ร้อยละ 25.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารฝ่ายบัญชีใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้วิธีการประมวลผลหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัยโดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.51 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
5. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบในการแจกแจงแบบ t-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of Square)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p-value	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
VIF	แทน	ค่าทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Variance Inflation Factor)
SE _{est}	แทน	ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานเนื่องจากการวัด
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
AdjR ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (Constant)

DEA	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวม
MPE	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน
REC	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม
REL	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม
RRA	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย
PDA	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก
SRT	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม
LR	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อพนักงาน
ER	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อจริยธรรม
CR	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ
PR	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม
CIG	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม
RI	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง
AI	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ
CI	แทน	คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเอื้อมิใช่และศรัทธา

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	5	17.2
1.2 หญิง	24	82.8
รวม	29	100.0
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	6	20.7
2.2 30-35 ปี	1	3.5
2.3 36-40 ปี	11	37.9
2.4 41 ปีขึ้นไป	11	37.9
รวม	29	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1ปริญญาตรี	18	62.1
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	11	37.9
รวม	29	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน		
4.1 รองประธานกรรมการ	2	6.9
4.2 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	27	93.1
รวม	29	100.0
5. ประสบการณ์การทำงาน		
5.1 น้อยกว่า 3 ปี	1	3.4
5.2 3 – 6 ปี	4	13.8
5.3 7 – 9 ปี	7	24.2
5.4 มากกว่า 9 ปี	17	58.6
รวม	29	100.0
6. การได้รับรางวัลด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม		
6.1 เคย	28	96.6
6.2 ไม่เคย	1	3.4
รวม	29	100.0
7. มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี		
7.1 เปิดเผย	28	96.6
7.2 ไม่เปิดเผย	1	3.4
รวม	29	100.0

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหญิง (ร้อยละ 82.8) มีอายุตั้งแต่ 36 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 75.8) รองลงมาอายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 20.7 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.1) ตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็น เป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี (ร้อยละ 93.11) รองลงมาเป็นรองประธานกรรมการ (ร้อยละ 6.89) มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 9 ปี (ร้อยละ 58.6) รองลงมา มีประสบการณ์ 7 – 9 ปี (ร้อยละ 24.2) บริษัทส่วนใหญ่ได้รับรางวัลการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 96.6) และ มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี (ร้อยละ 96.6)

การวิเคราะห์คะแนนของระดับความคิดเห็น ในแต่ละประเด็นต่างๆ ผู้วิจัยได้คิดค่าคะแนนโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ กำหนดช่วงคะแนนเป็นดังนี้

คะแนน	ช่วงคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	4.51–5.00	มากที่สุด
4	3.51–4.50	มาก
3	2.51–3.50	ปานกลาง
2	1.51–2.50	น้อย
1	1.01–1.50	น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**

ตาราง 2 **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	4.01	0.71	มาก
2. ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	4.18	0.61	มาก
3. ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	3.96	0.73	มาก
4. ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	4.02	0.81	มาก
5. ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก	3.94	0.71	มาก
โดยรวม	4.05	0.656	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ($\bar{X} = 4.02$) ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง

รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.96$) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก ($\bar{X} = 3.94$)

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. กิจการมุ่งเน้นในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจน	4.07	0.88	มาก
2. กิจการให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน	4.00	0.76	มาก
3. กิจการสนับสนุนในการพิจารณาแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	3.96	0.73	มาก
4. กิจการเชื่อมั่นว่าองค์กรวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะพัฒนามาตรฐานและวิธีการทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ	4.00	0.85	มาก
โดยรวม	4.01	0.71	มาก

จากตาราง 3 พบว่าผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ กิจการมุ่งเน้นในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.07$) กิจการให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน ($\bar{X} = 4.00$) กิจการเชื่อมั่นว่าองค์กรวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะพัฒนามาตรฐานและวิธีการทางบัญชีด้าน

สิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) และ กิจการสนับสนุนในการพิจารณาแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.96$)

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม เป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	4.34	0.72	มาก
2. การส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมว่าเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน	3.93	0.70	มาก
3. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต	4.28	0.80	มาก
โดยรวม	4.19	0.61	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ กิจการให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.34$) กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต ($\bar{X} = 4.28$) และการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมว่าเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สิน
ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ
สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการให้ความสำคัญต่อการวัดมูลค่าภาระผูกพันได้อย่าง น่าเชื่อถือและเพียงพอ	3.93	0.88	มาก
2. กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ภาระผูกพันเป็น หนี้สินเมื่อภาระผูกพันก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง ชัดเจน	4.00	0.75	มาก
3. กิจการสนับสนุนให้มีนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริง เกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	3.96	0.62	มาก
4. กิจการให้ความสำคัญต่อการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบัน ออกจากภาระผูกพันในอนาคตได้อย่างชัดเจน	3.96	0.91	มาก
โดยรวม	3.96	0.73	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สินเมื่อภาระผูกพันก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$) กิจการสนับสนุนให้มีนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ($\bar{X} = 3.96$) กิจการให้ความสำคัญต่อการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบันออกจากภาระผูกพันในอนาคตได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.96$) และ กิจการให้ความสำคัญต่อการวัดมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชยเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.00	0.84	มาก
2. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	4.07	0.88	มาก
3. กิจการให้ความสำคัญในการเปิดเผยจำนวนเงินรวมและค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน	4.00	0.84	มาก
โดยรวม	4.02	0.81	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.07$) กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.00$) และกิจการให้ความสำคัญในการเปิดเผยจำนวนเงินรวมและค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$)

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอกเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลและการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม	4.00	0.84	มาก
2. กิจการเชื่อมั่นว่าสังคมให้ความสำคัญและยอมรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	4.10	0.82	มาก
3. กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรต่อสาธารณชนทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่นๆ ให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	4.03	0.68	มาก
4. กิจการเชื่อมั่นว่าหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยและรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจอย่างจริงจัง	3.58	1.05	มาก
5. กิจการสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและประมาณการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น	3.96	0.73	มาก
โดยรวม	3.94	0.71	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน คือ กิจการเชื่อมั่นว่าสังคมให้ความสำคัญและยอมรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.10$) กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรต่อสาธารณชนทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ ให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.03$) กิจการให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลและการจัดทำรายงาน

ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.00$) กิจการสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและประมาณการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.96$) และกิจการเชื่อมั่นว่าหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยและรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.58$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตาราง 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อสังคม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	4.50	0.45	มาก
2. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	4.43	0.42	มาก
3. ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ	4.23	0.67	มาก
4. ด้านการคืนกำไรสู่สังคม	4.20	0.60	มาก
โดยรวม	4.34	0.48	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.50$) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.43$) ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.23$) และด้านการคืนกำไรสู่สังคม ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
 หมายเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ
 สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนดมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และไม่ละเมิดสิทธิในการผลิตสินค้าของผู้อื่น	4.62	0.49	มากที่สุด
2. กิจการสนับสนุนให้มีการเสนอขายสินค้าในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ	4.45	0.51	มาก
3. กิจการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน	4.31	0.71	มาก
4. กิจการมุ่งเน้นในการชำระภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ให้กับประเทศอย่างครบถ้วนและถูกต้อง	4.69	0.47	มากที่สุด
5. กิจการเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของกิจการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศได้อย่างเคร่งครัด	4.41	0.57	มาก
โดยรวม	4.50	0.45	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจการมุ่งเน้นในการชำระภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ให้กับประเทศอย่างครบถ้วนและถูกต้อง ($\bar{X} = 4.69$) และด้านกิจการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนดมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และไม่ละเมิดสิทธิในการผลิตสินค้าของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.62$) ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกิจการสนับสนุนให้มีการเสนอขายสินค้าในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านกิจการเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของกิจการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศได้อย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.41$) และด้านกิจการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ($\bar{X} = 4.31$)

ตาราง 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรมเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลชัดเจนตรงไปตรงมา	4.45	0.51	มาก
2. กิจการให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดทำเดียวกันทั้งหมด	4.21	0.77	มาก
3. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสมดุลในการให้บริการแก่สังคมดูแลชุมชนและบุคลากร	4.48	0.51	มาก
4. กิจการให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภครวมและผู้เกี่ยวข้อง	4.55	0.51	มาก
5. กิจการตระหนักถึงความยุติธรรมในการดำเนินธุรกิจทั้งต่อกิจการและลูกค้า	4.45	0.51	มาก
โดยรวม	4.43	0.42	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภครวมและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.55$) กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสมดุลในการให้บริการแก่สังคมดูแลชุมชนและบุคลากร ($\bar{X} = 4.48$) กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลชัดเจนตรงไปตรงมา และ กิจการตระหนักถึงความยุติธรรมในการดำเนินธุรกิจทั้งต่อกิจการและลูกค้า ($\bar{X} = 4.45$) กิจการให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดทำเดียวกันทั้งหมด ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มกำไรให้ยาวนานที่สุด	4.48	0.63	มาก
2. กิจการมุ่งเน้นในการใช้วัตถุดิบที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ได้ใหม่ มาเปลี่ยนแปลงใหม่ด้วยวิธีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	4.28	0.77	มาก
3. กิจการตระหนักถึงการผลิตสินค้าโดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นภาระต่อการกำจัดไม่เหลือเศษขยะหรือมลพิษ	4.17	0.76	มาก
4. กิจการมุ่งเน้นในการนำกลยุทธ์ในการแข่งขันมาใช้อย่างเปิดเผยเสรี ปราศจากการหลอกลวงและฉ้อฉล	4.07	0.80	มาก
โดยรวม	4.23	0.67	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มกำไรให้ยาวนานที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) กิจการมุ่งเน้นในการใช้วัตถุดิบที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ได้ใหม่ มาเปลี่ยนแปลงใหม่ด้วยวิธีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.28$) กิจการตระหนักถึงการผลิตสินค้าโดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นภาระต่อการกำจัดไม่เหลือเศษขยะหรือมลพิษ ($\bar{X} = 4.17$) และกิจการมุ่งเน้นในการนำกลยุทธ์ในการแข่งขันมาใช้อย่างเปิดเผยเสรี ปราศจากการหลอกลวงและฉ้อฉล ($\bar{X} = 4.07$)

ตาราง 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม เป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการมุ่งเน้นในการสร้างงานและส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชน	4.31	0.60	มาก
2. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาของชุมชน	4.27	0.70	มาก
3. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีให้กับชุมชน	4.21	0.67	มาก
4. กิจการให้ความสำคัญกับคู่ค้าในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจและแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน	4.14	0.83	มาก
5. กิจการให้การสนับสนุนและร่วมบริจาคเงินให้กับองค์กรต่างๆ	4.07	0.70	มาก
โดยรวม	4.20	0.60	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการมุ่งเน้นในการสร้างงานและส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชน ($\bar{X} = 4.31$) กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาของชุมชน ($\bar{X} = 4.27$) กิจการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.21$) กิจการให้ความสำคัญกับคู่ค้าในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจและแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.14$) และ กิจการให้การสนับสนุนและร่วมบริจาคเงินให้กับองค์กรต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.07$)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน

และสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตาราง 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหาร บริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพลักษณ์องค์กร	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านชื่อเสียง	4.34	0.54	มาก
2. ด้านความเชื่อถือและยอมรับ	4.26	0.63	มาก
3. ด้านเลื่อมใสและศรัทธา	4.20	0.58	มาก
โดยรวม	4.27	0.54	มาก

จากตาราง 13 พบว่าผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.34$) ด้านความเชื่อถือและยอมรับ ($\bar{X} = 4.26$) และด้านเลื่อมใสและศรัทธา ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียงเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสถานะด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ	4.45	0.57	มาก
2. กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี การนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าของกิจการ	4.45	0.57	มาก
3. การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมทำให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว	4.38	0.56	มาก
4. กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน	4.24	0.69	มาก
5. กิจการมีชื่อเสียงอยู่ในความทรงจำและความประทับใจของลูกค้า	4.21	0.77	มาก
โดยรวม	4.34	0.54	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสถานะด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.45$) กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี การนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าของกิจการ ($\bar{X} = 4.45$) การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมทำให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว ($\bar{X} = 4.38$) กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ($\bar{X} = 4.24$) และ กิจการมีชื่อเสียงอยู่ในความทรงจำและความประทับใจของลูกค้า ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของกิจการต่อบุคคลภายนอกดีขึ้น	4.21	0.77	มาก
2. การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพสินค้าและบริการของกิจการ	4.31	0.71	มาก
3. กิจการได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม	4.31	0.66	มาก
4. กิจการมีการตอบสนองความรับผิดชอบต่อสังคมหน่วยงานภาครัฐและลูกค้า โดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	4.17	0.76	มาก
5. กิจการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.66	มาก
โดยรวม	4.26	0.63	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ส่งเสริมให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพสินค้าและบริการของกิจการ ($\bar{X} = 4.31$) กิจการได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.31$) กิจการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.31$) กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของกิจการต่อ

บุคคลภายนอกดีขึ้น ($\bar{X} = 4.21$) และกิจการมีการตอบสนองความรับผิดชอบต่อสังคมหน่วยงานภาครัฐ และลูกค้า โดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธาเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกิจการ	4.24	0.63	มาก
2. กิจการมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและเป็นระบบทำให้เข้าถึงลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว	4.21	0.67	มาก
3. กิจการสามารถสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการของกิจการโดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม	4.21	0.56	มาก
4. กิจการได้รับการสนับสนุนและไว้วางใจด้วยดีจากชุมชนและสังคมรอบข้างอยู่เสมอ	4.14	0.64	มาก
โดยรวม	4.20	0.58	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกิจการ ($\bar{X} = 4.24$) กิจการมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและเป็นระบบทำให้เข้าถึงลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.21$) กิจการสามารถสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการของกิจการโดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.21$) และ กิจการได้รับการสนับสนุนและไว้วางใจด้วยดีจากชุมชนและสังคมรอบข้างอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.14$)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การสร้างสมการพยากรณ์ในการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์ ตามที่ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H_1 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_2 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_3 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_4 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_5 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_6 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_7 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_8 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_9 : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

H_{10} : การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์

ตาราง 17 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	SRT	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.05	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.54	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
SRT		0.809*	0.810*	0.773*	0.787*	0.826*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า ตัวแปรอิสระค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายงานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.773 – 0.826 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) ได้ดังนี้

$$SRT = 1.702 - 0.863MPE + 0.227REC + 0.147REL + 0.663RRA + 0.483PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 23.843$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.803 (ตาราง 18) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	1.702	0.282	6.304	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-0.863	0.333	-2.594	0.016*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.227	0.132	1.715	0.100
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.147	0.120	1.232	0.231
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.663	0.214	3.096	0.005*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.483	0.119	4.064	0.000*
F = 23.8431 p = 0.000, AdjR ² = 0.803				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1, 4 และ 5 (H₁, H₄, H₅) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.773 (ตาราง 36 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$SRT = 2.003 - 0.547MPE + 0.614RRA + 0.524PDA$$

ตาราง 19 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมาย ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	LR	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.50	4.01	4.18	3.97	4.02	3.94	
S.D.	0.45	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
LR		0.746*	0.712*	0.645*	0.718*	0.790*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 19 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า ตัวแปรอิสระค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายงานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมาย(LR) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.645–0.790 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมาย (LR) ได้ดังนี้

$$LR = 2.284 - 0.532MPE + 0.130REC - 0.052REL + 0.521RRA + 0.485PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (LR) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 11.489$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.652 (ตาราง 20)

เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (LR) ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	2.284	0.354	6.444	0.000
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-0.532	0.418	-1.274	0.215
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.130	0.166	0.784	0.441
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	-0.052	0.150	-0.349	0.730
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.521	0.269	1.939	0.065
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.485	0.149	3.253	0.004*
F = 11.489, p = 0.000, AdjR ² = 0.652				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 5 (H₅) สำหรับการพัฒนา

การบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) และ ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) ไม่มีความสัมพันธ์

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ในแง่กฎหมาย (LR) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.609 (ตาราง 37 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$LR = 2.514 + 0.504PDA$$

ตาราง 21 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	ER	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.43	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.42	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
ER		0.704*	0.637*	0.739*	0.664*	0.751*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 21 พบว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า ตัวแปรอิสระค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายงานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม (ER) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.637 – 0.751 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม (ER) ได้ดังนี้

$$ER = 2.602 - 0.642MPE - 0.076REC + 0.316REL + 0.443RRA + 0.427PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม (ER) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=10.379$; $p=0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.626 (ตาราง 22)

เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม (ER) ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 22 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและ สาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคมด้าน ความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	2.6026	0.345	7.549	0.000
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-0.642	0.406	-1.581	0.128
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	-0.076	0.162	-0.468	0.644
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.316	0.148	2.164	0.041*
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.443	0.262	1.692	0.104
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อ บุคคลภายนอก	0.427	0.145	2.943	0.007*
F = 10.379 p = 0.000 AdjR ² = 0.626				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 22 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) และการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม(ER) อย่างไรก็ดีไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ที่ 3 (H₃) และ 5 (H₅) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม (ER) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.589 (ตาราง 38 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$ER = 2.468 + 0.232REL + 0.264PDA$$

ตาราง 23 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่เศรษฐกิจ ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	CR	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.23	4.01	4.18	3.97	4.02	3.94	
S.D.	0.67	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
CR		0.758*	0.813*	0.685*	0.772*	0.684*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 23 พบว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่เศรษฐกิจ ทุกตัวแปรอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.684 – 0.813 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่เศรษฐกิจ (CR) ได้ดังนี้

$$CR = 0.573 - 1.138MPE + 0.661REC + 0.004REL + 0.968RRA + 0.375PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ (CR) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 14.304$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.704 (ตาราง 24)

เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ (CR)

ปรากฏผลดังตาราง 24

ตาราง 24 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	0.573	0.488	1.175	0.252
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.138	0.575	-1.980	0.060
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.661	0.229	2.889	0.008*
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.004	0.207	0.021	0.983
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.986	0.370	2.663	0.014*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.375	0.205	1.825	0.081
F = 14.304 p = 0.000 AdjR ² = 0.704				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 2 (H₂) และ สมมุติฐานที่ 4 (H₄) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการ

ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ (CR) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.576 (ตาราง 39 ภาคผนวก ก) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$CR = 1.475 + 0.157REC + 0.531RRA$$

ตาราง 25 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	PR	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.20	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.60	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
PR		0.716*	0.741*	0.725*	0.686*	0.769*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.985*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 25 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.686 – 0.769 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม (PR) ได้ดังนี้

$$PR = 1.124 - 1.193MPE + 0.279REC + 0.292REL - 0.767RRA + 0.622PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม (PR) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 11.856$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.662 (ตาราง 26) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม (PR) ปรากฏผลดังตาราง 26

ตาราง 26 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	1.124	0.465	2.415	0.024*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.193	0.548	-2.176	0.040*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.279	0.218	1.278	0.214
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.292	0.197	1.278	0.152
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.767	0.353	2.1711	0.040*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.622	0.196	3.177	0.004*
F = 11.856 p = 0.000 AdjR ² = 0.662				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 26 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม สำหรับด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 (H_1), สมมติฐานที่ 4 (H_4) และสมมติฐานที่ 5 (H_5) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม(REL) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย(RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก(PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม (PR) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.621 (ตาราง 40 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$PR = 1.524 - 0.672MPE + 0.675RRA + 0.674PDA$$

ตาราง 27 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	CIG	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.27	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.54	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
CIG		0.661*	0.631*	0.606*	0.982*	0.683*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 27 พบว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.606 – 0.982 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม (CIG) ได้ดังนี้

$$CIG = 2.019 - 1.365MPE + 0.111REC + 0.110REL + 1.084RRA + 0.652PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม (CIG) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 7.537$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.539 (ตาราง 28) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม (CIG) ปรากฏผลดังตาราง 28

ตาราง 28 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	2.019	0.464	4.349	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.365	0.547	-2.493	0.020*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.111	0.218	0.510	0.615
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.110	0.197	0.559	0.581
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1.084	0.352	3.076	0.005*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.625	0.196	3.199	0.004*
F = 7.537, p = 0.000, AdjR ² = 0.539				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคล ภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 (H₆), สมมติฐานที่ 9 (H₉) และสมมติฐานที่ 10 (H₁₀) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม (CIG) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.595 (ตาราง 41 ภาคผนวก ก) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$CIG = 2.177 - 1.165MPE + 1.050RRA + 0.646PDA$$

ตาราง 29 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรด้านชื่อเสียงของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	RI	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.34	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.54	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
RI		0.427*	0.386*	0.384*	0.406*	0.574*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 29 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.384 – 0.574 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กรด้านชื่อเสียง (RI) ได้ดังนี้

$$RI = 2.860 - 1.022MPE - 0.090REC + 0.042REL + 0.714RRA + 0.740PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง (RI) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 3.033$; $p = 0.030$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.266 (ตาราง 30) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง (RI) ปรากฏผลดังตาราง 30

ตาราง 30 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียงของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	2.860	1.565	3.210	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.022	0.727	-1.405	0.173
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	-0.090	0.289	-0.310	0.759
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.042	0.261	0.162	0.872
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.714	0.468	1.526	0.141
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อ บุคคลภายนอก	0.740	0.260	2.851	0.009*
F = 3.033, p = 0.030, AdjR ² = 0.266				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 30 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 10 (H_{10}) สำหรับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) และด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง (RI) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.305 (ตาราง 42 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$RI = 2.617 + 0.439PDA$$

ตาราง 31 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	AI	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.26	4.01	4.18	3.96	4.02	3.94	
S.D.	0.63	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
AI		0.689*	0.706*	0.672*	0.706*	0.677*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 31 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black. 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.672 – 0.706 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ (AI) ได้ดังนี้

$$AI = 1.282 - 1.610MPE + 0.324REC + 0.248REL + 1.186RRA + 0.590PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ (AI) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 9.768$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.610 (ตาราง 32) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ (AI) ปรากฏผลดังตาราง 32

ตาราง 32 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กร
ด้านความเชื่อถือและยอมรับของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	1.282	0.524	2.445	0.023*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.610	0.618	-2.604	0.016*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.324	0.246	1.316	0.201
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.248	0.222	1.118	0.275
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1.186	0.398	2.978	0.007*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อ บุคคลภายนอก	0.590	0.221	2.672	0.014*
F = 9.768 p = 0.000 AdjR ² = 0.610				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 32 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบ ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (PRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรด้านความเชื่อถือและยอมรับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 6 (H₆), สมมติฐานที่ 9 (H₉) และสมมติฐานที่ 10 (H₁₀) สำหรับการพัฒนา การบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย(RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความ

เชื่อถือและยอมรับ (AI) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง(AdjR²) เท่ากับ 0.581 (ตาราง 43 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$AI = 1.722 - 1.113MPE + 0.105RRA + 0.649PDA$$

ตาราง 33 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธาของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	CI	MPE	REC	REL	RRA	PDA	VIF
\bar{X}	4.20	4.01	4.18	3.97	4.02	3.94	
S.D.	0.57	0.71	0.61	0.73	0.81	0.71	
CI		0.703*	0.631*	0.597*	0.771*	0.617*	
MPE			0.849*	0.875*	0.959*	0.811*	1.746
REC				0.808*	0.792*	0.762*	3.986
REL					0.813*	0.743*	5.369
RRA						0.685*	4.290
PDA							2.953

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 33 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีค่าตั้งแต่ 1.746 – 5.369 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006 : 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กรด้านความเลื่อมใสและศรัทธา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.597 – 0.771 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา (CI) ได้ดังนี้

$$CI = 1.889 - 1.488MPE + 0.096REC + 0.021REL + 1.420RRA + 0.526PDA$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเต็มใจและศรัทธา (CI) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 11.832$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.659 (ตาราง 34) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมแต่ละด้านกับตัวแปรตามภาพลักษณ์องค์กรด้านความเต็มใจและศรัทธา (CI) ปรากฏผลดังตาราง 34

ตาราง 34 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเต็มใจและศรัทธาของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเต็มใจและศรัทธา		t	p-value
	ส.ป.ส การถดถอย	SE _{est}		
ค่าคงที่ (a)	1.889	0.447	4.229	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-1.488	0.527	-2.825	0.010*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.096	0.210	0.459	0.650
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.021	0.113	0.183	0.911
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1.420	0.339	4.187	0.000*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.562	0.188	2.799	0.010*
F = 11.832 p = 0.000 AdjR ² = 0.659				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 34 พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเต็มใจและศรัทธา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 6 (H_6), สมมุติฐานที่ 9 (H_9) และสมมุติฐานที่ 10 (H_{10}) สำหรับการพัฒนาการบัญชี

สิ่งแวดล้อม ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม (REC) และด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม (REL) มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อมั่นใสและศรัทธา (CI) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($AdjR^2$) เท่ากับ 0.683 (ตาราง 44 ภาคผนวก ค) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$CI = 2.005 - 1.403MPE + 1.411RRA + 0.543PDA$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 5.2 สรุปผล
- 5.3 อภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7. เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.2 สรุปผล

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหญิง (ร้อยละ 82.8) มีอายุตั้งแต่ 36 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 75.8) รองลงมาอายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 20.7 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.1) ตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี (ร้อยละ 93.1) รองลงมาเป็นรองประธานกรรมการ (ร้อยละ 6.9) มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 9 ปี (ร้อยละ 58.6) รองลงมา มีประสบการณ์ 7 – 9 ปี (ร้อยละ 24.2) บริษัทส่วนใหญ่ได้รับรางวัลการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 96.6) และมีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปี (ร้อยละ 96.6)

5.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ค่าชดเชย ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก

5.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และ

สาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ กิจการมุ่งเน้นในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจน กิจการให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุ การณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน กิจการเชื่อมั่นว่าองค์กรวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะพัฒนามาตรฐานและวิธีการทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ และ กิจการสนับสนุนในการพิจารณาแม่บทการบัญชีและมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน

5.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ กิจการให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต และการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมว่าเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน

5.2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สินเมื่อภาระผูกพันก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน กิจการสนับสนุนให้มีนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน กิจการให้ความสำคัญต่อการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบันออกจากภาระผูกพันในอนาคตได้อย่างชัดเจน และ กิจการให้ความสำคัญต่อการวัดมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอ

5.2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชยเป็นรายข้อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่า ชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ และกิจการให้ความสำคัญในการเปิดเผยจำนวนเงินรวมและค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน

5.2.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอกเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน คือ กิจการเชื่อมั่นว่าสังคมให้ความสำคัญและยอมรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรต่อสาธารณชนทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ ให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม กิจการให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลและการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม กิจการสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและประมาณการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกิจการเชื่อมั่นว่าหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยและรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจอย่างจริงจัง

5.2.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่เศรษฐกิจ และด้านการคืนกำไรสู่สังคม

5.2.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมายเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อในแง่กฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านกิจการมุ่งเน้นในการชำระภาษีอากรประเภทต่างๆ ให้กับประเทศอย่างครบถ้วนและถูกต้อง และด้านกิจการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนดมีความปลอดภัยต่อ

ผู้บริโภค และไม่ละเมิดสิทธิในการผลิตสินค้าของผู้อื่น ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ ด้านกิจการสนับสนุนให้มีการเสนอขายสินค้าในราคาที่มีความเหมาะสม สัมกับปริมาณและคุณภาพ ด้านกิจการเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของกิจการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศได้อย่างเคร่งครัด และด้านกิจการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

5.2.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรมเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ กิจการให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้อง กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสมดุลในการให้บริการแก่สังคมดูแลชุมชนและบุคลากร กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลชัดเจนตรงไปตรงมา กิจการตระหนักถึงความยุติธรรมในการดำเนินธุรกิจทั้งต่อกิจการและลูกค้า กิจการให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดทำเดียวกันทั้งหมด

5.2.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ กิจการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มกำไรให้ยาวนานที่สุด กิจการมุ่งเน้นในการใช้วัตถุดิบที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ได้ใหม่ มาเปลี่ยนแปลงใหม่ด้วยวิธีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และ กิจการตระหนักถึงการผลิตสินค้าโดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นภาระต่อการกำจัด ไม่เหลือเศษขยะหรือมลพิษและกิจการมุ่งเน้นในการนำกลยุทธ์ในการแข่งขันมาใช้อย่างเปิดเผยเสรีปราศจากการหลอกลวงและฉ้อฉล

5.2.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคมเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการคืนกำไรสู่สังคม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ กิจการมุ่งเน้นในการสร้างงานและส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชน กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาของชุมชน กิจการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีให้กับชุมชน กิจการให้ความสำคัญกับลูกค้าในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำ

ธุรกิจและแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกิจการให้การสนับสนุนและร่วมบริจาคเงินให้กับองค์กรต่างๆ

5.2.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสและศรัทธา

5.2.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียงเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียงอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ กิจการมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อสถานะด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี การนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าของกิจการ การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมทำให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน และกิจการมีชื่อเสียงอยู่ในความทรงจำและความประทับใจของลูกค้า

5.2.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ส่งเสริมให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าและบริการของกิจการ กิจการได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม กิจการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ กิจการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของกิจการต่อบุคคลภายนอกดีขึ้น และกิจการมีการตอบสนองความรับผิดชอบต่อสังคมหน่วยงานภาครัฐและลูกค้า โดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

5.2.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธาเป็นรายชื่อของผู้บริหารบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ กิจกรรมมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกิจการ กิจกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนและเป็นระบบทำให้เข้าถึงลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว กิจกรรมสามารถสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการของกิจการโดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และกิจการได้รับการสนับสนุนและไว้วางใจด้วยดีจากชุมชนและสังคมรอบข้างอยู่เสมอ

5.2.17 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม (SRT) คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายงานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ซึ่งสามารถเขียนสมการ พยากรณ์ได้ดังนี้

$$SRT = 2.003 - 0.547MPE + 0.614RRA + 0.524PDA$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่กฎหมาย

$$LR = 2.514 + 0.504PDA$$

2) ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่จริยธรรม

$$ER = 2.468 + 0.232REL + 0.264PDA$$

3) ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในแง่เศรษฐกิจ

$$CR = 1.475 + 0.157REC + 0.531RRA$$

4) ด้านการคืนกำไรสู่สังคม

$$PR = 1.524 - 0.672MPE + 0.675RRA + 0.674PDA$$

5.2.18 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม (CIG) คือ

ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายงานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน (MPE) ด้านการรับรู้ค่าชดเชย (RRA) และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก (PDA) ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{CIG} = 2.177 - 1.165\text{MPE} + 1.050\text{RRA} + 0.646\text{PDA}$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์ภาพลักษณ์องค์กรเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านชื่อเสียง

$$\text{RI} = 2.617 + 0.439\text{PDA}$$

2) ด้านความเชื่อถือและยอมรับ

$$\text{AI} = 1.722 - 1.113\text{MPE} + 0.105\text{RRA} + 0.649\text{PDA}$$

3) ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา

$$\text{CI} = 2.005 - 1.403\text{MPE} + 1.411\text{RRA} + 0.543\text{PDA}$$

5.3 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรในทัศนคติผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อภิปรายผลได้ดังนี้

5.3.1 ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นำเสนอข้อมูลและรายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุการณ์ที่เป็นองค์ประกอบในงบการเงินเสนอต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจน โดยปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมสนับสนุนให้มีนโยบายการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนในงบการเงิน โดยรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต รวมถึงนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอโดยมีการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบันออกจากภาระผูกพันในอนาคต และส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชย ด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง

เหมาะสมเพียงพอและชัดเจน บริษัทเชื่อมั่นว่าองค์กรวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะพัฒนามาตรฐาน และวิธีการบัญชีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจกระดาษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมและด้านการเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอกอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภัทรรช ทวีจันทร์ (2556) กล่าวว่า นักบัญชีสมัยใหม่พยายามเข้ามามีบทบาทในการกำหนดและสร้างรูปแบบวิธีการบัญชีที่สะท้อนถึงการตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อธุรกิจด้วยการค้นหามาตรการที่ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างรายงานทางการเงินแบบเดิม เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

5.3.2 ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ และด้านการคืนกำไรสู่สังคม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมรายด้านอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ และด้านการคืนกำไรสู่สังคม เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมุ่งเน้นในการชำระภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ให้กับประเทศอย่างครบถ้วนและถูกต้อง รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศอย่างเคร่งครัด ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนดมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและไม่ละเมิดสิทธิในการผลิตสินค้าของผู้อื่น ให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจโดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภคและผู้ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุดเพื่อเพิ่มกำไรในระยะยาว ให้ความสำคัญกับคู่ค้าในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจกระดาษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และ ด้านการคืนกำไรสู่สังคม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี เลิศสกุลเจริญ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารองค์กรธุรกิจมีความคิดเห็นด้วยกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรียา สุขศีล (2548 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และ MNEs ให้ความสำคัญกับความ

รับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านมนุษยธรรม ด้านจริยธรรม ด้านกฎหมาย และด้านเศรษฐศาสตร์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ นภาพร ชันชนภา และ ศานิต คำนสม สติติ (2547) ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นข้อผูกพันที่องค์กรจะต้องทำให้เกิดผลกระทบในทางบวกต่อผู้มีส่วนได้เสียมากที่สุด และจะต้องจำกัดผลกระทบทางลบให้น้อยที่สุดซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ ความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย ความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม ความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจ และการคืนกำไรสู่สังคม

5.3.3 ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และความเลื่อมใสและศรัทธา เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อมอยู่เสมอ มีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่โปร่งใสและเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการของกิจการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ชนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจกระดาษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร โดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสและศรัทธาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ ชาติจอหอ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาพลักษณ์องค์กร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.3.4 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ค่าชดเชยและด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจและการคืนกำไรสู่สังคม เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาระสำคัญ โดยข้อมูลและรายงานดังกล่าวปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงเปิดเผยการประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคตหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นต่อสาธารณชน และรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยอย่างชัดเจนเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจแสดงให้เห็นว่ากิจการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง และครบถ้วนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคมด้านการปฏิบัติตามกฎหมายโดยเป็นไปตามหลักจริยธรรมทางธุรกิจรวมถึงเป็นการคืนกำไรสู่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ ยางคำ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า จริยธรรมธุรกิจมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จของการบัญชีสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอกมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ และด้านการคืนกำไรสู่สังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรียา สุขศิลป์ (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านกฎหมายและด้านเศรษฐศาสตร์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อการปรับปรุงองค์กร สามารถเป็นตัวพยากรณ์และการปรับปรุงองค์กรได้

5.3.5 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมด้านการคืนกำไรสู่สังคม เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีการวัดมูลค่าและรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินอย่างครบถ้วน เพราะในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม จึงทำให้กิจการไม่เห็นความสำคัญในการแสดงรายการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ จินดาวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาในการนำหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับรายการค่าใช้จ่ายสิ่งแวดล้อมและหนี้สินสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้ในองค์กรคือความยุ่งยากและปัญหาในการกำหนดมูลค่าและการจัดประเภทรายการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขาดมาตรฐานการบัญชีในการอ้างอิงเป็นแนวทางปฏิบัติ

5.3.6 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภค มีการกำหนดนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สิน ด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงินที่น่าเชื่อถือ และเพียงพอ โดยมีการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบันออกจากภาระผูกพันในอนาคต และมีการกำหนดนโยบายการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนในงบการเงิน โดยรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตต่อสาธารณชนเป็นไปตามหลัก

จริยธรรมและหลักเศรษฐกิจ สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของคณะทำงานกำหนดมาตรฐานสากลเกี่ยวกับการบัญชีและรายงาน (The Intergovernmental Work Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting : ISAR) ในการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนสิ่งแวดล้อม และหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมว่ากิจการอาจเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งเป็นการอธิบายรายการที่มีอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินหรืองบกำไรขาดทุนหรือเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินหรือเปิดเผยไว้ในรายงานแยกต่างหากจากงบการเงิน (พิเศษฐ โสภางษ์.2545)

5.3.7 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับและด้านความเลื่อมใสและศรัทธา เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลและจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาระสำคัญ โดยข้อมูลและรายงานดังกล่าวปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงเปิดเผยการประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคตหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นต่อสาธารณชน และรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยอย่างชัดเจนเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจแสดงให้เห็นว่ากิจการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยเปิดเผยข้อมูลและรายงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง และครบถ้วนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ส่งผลถึงภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสและศรัทธาจากผู้บริหารและสาธารณชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับและด้านความเลื่อมใสและศรัทธา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณชาติจ้อหอ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ความเชื่อมั่นต่องบการเงินด้านกระบวนการจัดทำงบการเงินมีความสัมพันธ์ และผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับ ด้านความเลื่อมใสและศรัทธา และด้านความคล่องตัวในการบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของชคญา ผุ่กรักษ์ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ถ้าโรงไฟฟ้าแม่เมาะ มีการนำหลักเกณฑ์และแนวทางการบัญชีสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้กับรายการด้านสิ่งแวดล้อมและวิธีปฏิบัติทางบัญชีในปัจจุบัน อาจส่งผลให้ภาพลักษณ์องค์กรในสายตามผู้บริหารและประชาชนทั่วไปดีขึ้นเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจอันดีระหว่างกิจการกับชุมชนทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีกับการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมดำเนินไปอย่างสอดคล้องและกลมกลืน

5.3.8 การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความเชื่อถือและยอมรับและด้านความเลื่อมใสและศรัทธา เนื่องจากบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีการวัดมูลค่าและรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินอย่างครบถ้วน เพราะในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม จึงทำให้บริษัทไม่เห็นความสำคัญในการแสดงรายการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินถ้าขาดความชัดเจนและไม่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบจะทำให้ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าและบริการของบริษัท สะท้อนให้เห็นว่ากิจการดังกล่าวไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลถึงภาพลักษณ์องค์กรด้านความเชื่อถือและยอมรับ และความเลื่อมใสและศรัทธาจากผู้บริโภคและสาธารณชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ จินดาวงศ์ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาในการนำหลักการบัญชีสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับรายการค่าใช้จ่ายสิ่งแวดล้อมและหนี้สินสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้ในการองค์กรคือความยุ่งยากและปัญหาในการกำหนดมูลค่าและการจัดประเภทรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขาดมาตรฐานการบัญชีในการอ้างอิงเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

จากการสรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอกมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย ด้านความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจและด้านการคืนกำไรสู่สังคม 2) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม 3) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม และด้านความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจ 4) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการรับรู้ค่าชดเชย และด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสศรัทธา 5) การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับภาพลักษณ์องค์กรโดยรวม ด้านความ

เชื่อถือและยอมรับ และด้านความเลื่อมใสและศรัทธา ซึ่งผลของการวิจัยการพัฒนาระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความรับผิดชอบต่อสังคมและภาพลักษณ์องค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลและรายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อบุคคลภายนอกอย่างถูกต้องและครบถ้วน
2. ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคมรอบข้างองค์กรด้านเศรษฐกิจและจริยธรรมภายใต้กรอบของกฎหมายสิ่งแวดล้อม
3. ผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีระหว่างองค์กรกับชุมชนรอบข้างให้ความช่วยเหลือสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลถึงภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรด้านชื่อเสียง ด้านความเชื่อถือและยอมรับ และความเลื่อมใสและศรัทธาในปัจจุบันและอนาคต
4. ในการนำกลยุทธ์การบริหารเข้ามาใช้ในการบริหารองค์กรผู้บริหารของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ด้านความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม และด้านการคืนกำไรสู่สังคม เป็นต้น
5. เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีสิ่งแวดล้อมที่เปิดเผยในงบการเงินให้เป็นมาตรฐานสากล
6. เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัยและการอ้างอิงในอนาคต

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

1. การศึกษาครั้งต่อไปผู้ที่จะศึกษาอาจใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น หรือมีการเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น
2. การศึกษาครั้งต่อไปผู้ที่จะศึกษาควรมีการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรโดยตรง
3. การศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเปลี่ยนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสอบถามเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์

บรรณานุกรม

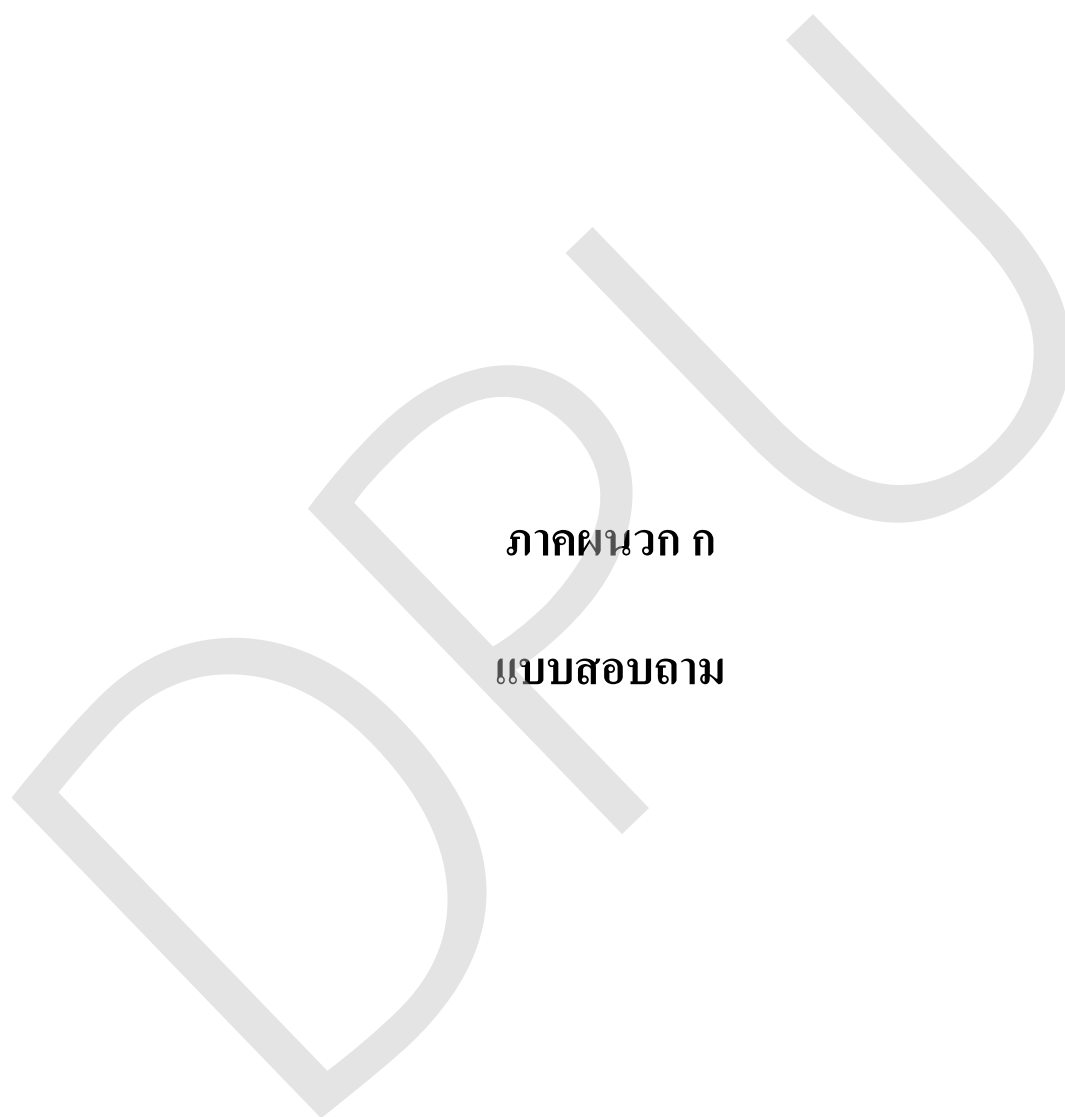
- ขวัญทิพย์ ฉ่อมประโคน. 2553. **การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- จักรพันธ์ จินดาวงศ์. 2547. **แนวทางปฏิบัติและแนวโน้มทางการบัญชีการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมประเภทที่มีผลกระทบต่อตรงหรือมีนัยสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม.** วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ ศรีประกายเพชร. 2537. **การศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ และประสิทธิผลการสร้างภาพลักษณ์ของโครงการดาวเทียมไทยคม.** วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงมณี โกมารทัต. 2545. **การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.** วารสารนักบัญชี, 48 (3) : 70 – 72, (เมษายน – กรกฎาคม).
- ทวีวงศ์ ศรีบุญ. 2541. **การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท มายด์พับลิชชิง จำกัด.
- ทัศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล. 2552. **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของธุรกิจกระดาษในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา ผูกฤษ์. 2543. **การบัญชีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับกรณีโรงไฟฟ้าแม่เมาะจังหวัดลำปาง.** การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภาพร ชันชนภา และसानิต ด้านสมสถิต. 2547. **ความรับผิดชอบต่อสังคมในจริยธรรมและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ** หน้า 61 – 76. กรุงเทพมหานคร : ท็อป.
- บริษัทอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2555. **รายงานประจำปี 2555.**

- เบญจวรรณ ชาติจ้อหอ. 2550. ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีความเชื่อมั่นต่อ
งบการเงิน และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยะวรรณ ยางคำ. 2549. ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมธุรกิจกับความสำเร็จของการบัญชี
สิ่งแวดล้อมของธุรกิจผลิตพลาสติกในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ พิมลสินธุ์. 2540. ภาพพจน์นั้นสำคัญยิ่ง : การประชาสัมพันธ์กับภาพพจน์.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ปรกาศพิริก.
- พิเชษฐ โสภภาพงษ์. 2545. การเปิดเผยข้อมูลการบัญชีสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษากลุ่มบริษัท
เคมีภัณฑ์และพลาสติก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ.
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มนตรี เลิศสกุลเจริญ. 2547. แนวทางการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ
ภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รพีพรรณ ฉัตรลิขิต. 2556. CSR กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์องค์กร. วารสารนักบริหาร ปีที่ 33
ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน) หน้า 3 – 9.
- รพีพรรณ วงศ์ประเสริฐ. 2552. ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ. BU academic review. ปีที่ 8
ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม) หน้า 85 – 94.
- วัชรียา สุขศิลป์. 2548. ผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลการดำเนินงานของ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและบริษัทข้ามชาติของไทย.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช อภิรัตน์กุล. 2546. การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิลปพร ศรีจันทะพร. 2543. การบัญชีเพื่อชีวิต และสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า. วารสารภาษีบัญชี
และกฎหมาย ธุรกิจ. 6(72) : 104-105, (กันยายน).
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2545. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร.
- สุทธิลักษณ์ หวังสันติธรรม. 2548. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์. นนทบุรี :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สุภัทรษร ทวีจันทร์. 2556. **การบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม : ความสำเร็จองค์กรอย่างยั่งยืน.** วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 หน้า 136-141.
- สุภาสินี ตันติศรีสุข. 2555. **การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน.**วารสารเศรษฐศาสตร์สุโขทัยธรรมมาธิราช ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 หน้า 9 มีนาคม.
- Besser,Terry L. and Miller Nancy. 2001. **Is the Good Corporation Dead? The Community Social Responsibility of Amall Business Operators,** The Journal of Socio Economics. 33:221-241.
- Elkington, J.1997. **Cannibals with Forks:The triple bottom line of 21 st century Business.** Capstone : Oxford.
- Fuller,Ted and Tilley Fiona.2004. **Ethical futures : responsibility for the shadow on the future of today’s ethical Corporations,** Futures, 37, PP 183-197.
- Grant, P. & Perren, L.2000. **The Evolution of Management Accounting Routines in Small Businesses: A Social Construction Perspective.** Management Accounting Research, 11(4).
- Guthric J. & Boedker C. 2006. **Perspectives on ‘ New ’ Models of Business Reporting: A Reflective Note: Editorial Introduction to the Accounting, Auditing and Accountability.** Special Themes Section on Alterative Perspectives on ‘ New ’ Models of Business Reporting, 19(6).
- Kuasirikun, N. 2005. **Attitudes to the development and implementation of social and environmental accounting in Thailand.** Critical Perspectives on Accounting, 26(8), 35-57.
- Klein,Jill and Dawer Niraj.2004. **Corporate Social Responsibility and Consumers’ Attributions and Brand Evaluation in a Product – Harm Crisis** International Journal of Research in Marketing, 21.
- Porter,M.E. &Kramer, M.R.2006. **Strategy and Society. N.P.: The Link Between Competitive Advantage and Corporate Social Responsibility** Harvard Business Review.

- Simon, S. Gao, Saeed Heravi & Jason Zezheng Xiao.2005. **Determinants of corporate social and environmental reporting in Hong Kong: a research note.**
Accounting Forum, 29, 233-242.
- Scotts, John T.2004. **Corporate Social Responsibility and Environmental Research and Development**, Structural Change and Economic Dynamics.
- Trotman. K.T. and Bradley,G.W. 1981. **Associations between social responsibility disclosure and characteristics of companies.** Accounting, Organizations and Society. Vol. 6, No. 4, pp. 355-62.
- United Nations, Economic and Social Council, Commission on Transnational Corporations. 1992. **Environmental Disclosures: International Survey of Corporate Reporting Practices.** Report of the Secretary-General, Agenda paper for the Tenth Session of the Intergovernmental Working Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting. (5-15 March).
- United Nations. 1999&2000. **Accounting and Financial Reporting for Environmental Costs And Liabilities.** United Nation Publication. Newyork and Geneva.





ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม และภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านโปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับภายในเดือนพฤษภาคม 2557

แบบสอบถามข้อมูลชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอนประกอบด้วย

- ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ
- ตอนที่ 2** ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 19 ข้อ
- ตอนที่ 3** ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 19 ข้อ
- ตอนที่ 4** ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และ สาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 14 ข้อ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรพรรณ กิจปราชญ์

อาจารย์ประจำคณะการบัญชี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลผู้กรอกแบบสอบถาม

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 30 ปี

() 30 – 35 ปี

() 36 – 40 ปี

() 41 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

()ปริญญาตรี

()ปริญญาโท

()ปริญญาเอก

() อื่น ๆ ระบุ).....

4. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

() ประธานกรรมการ

() รองประธานกรรมการ

() ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี

() ผู้จัดการฝ่ายบัญชี

() สมุหบัญชี

() อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ประสบการณ์การทำงานของท่าน

() น้อยกว่า 3 ปี

() 3 – 6 ปี

() 7 – 9 ปี

() มากกว่า 9 ปี

6. กิจการเคยได้รับรางวัลทางการแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่

() เคย

() ไม่เคย

7. กิจการได้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีหรือไม่

() เปิดเผย

() ไม่เปิดเผย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน
และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน</p> <p>1. กิจการมุ่งเน้นในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงินต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างชัดเจน</p> <p>2. กิจการให้ความสำคัญต่อรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบของงบการเงิน</p> <p>3. กิจการสนับสนุนในการพิจารณาแม่บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชีเพื่อนำมาปฏิบัติกับรายการและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน</p> <p>4. กิจการเชื่อมั่นว่าองค์กรวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะพัฒนามาตรฐานและวิธีการทางบัญชีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ</p>					
<p>การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม</p> <p>5. กิจการให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม</p>					

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. การส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อมว่าเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน					
7. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีที่รายจ่ายไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต					
การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม					
8. กิจการให้ความสำคัญต่อการวัดมูลค่าภาระผูกพันที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอ					
9. กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ภาระผูกพันเป็นหนี้สินเมื่อภาระผูกพันก่อให้เกิดต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
10. กิจการสนับสนุนให้มีนโยบายในการเปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้สินด้านสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน					
11. กิจการให้ความสำคัญต่อการจำแนกภาระผูกพันในปัจจุบันออกจากภาระผูกพันในอนาคตได้อย่างชัดเจน					
การรับรู้ค่าชดเชย					
12. กิจการส่งเสริมให้มีนโยบายในการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
13. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการรับรู้ค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. กิจการให้ความสำคัญในการเปิดเผยจำนวนเงินรวม และค่าชดเชยด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน					
การเปิดเผยข้อมูล และการรายงานต่อบุคคลภายนอก					
15. กิจการให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูล และการจัดทำรายงานด้านสิ่งแวดล้อม					
16. กิจการเชื่อมั่นว่าสังคมให้ความสำคัญและยอมรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม					
17. กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูล และรายงานด้านสิ่งแวดล้อมต่อสาธารณชนทำให้ภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ ให้ความสำคัญการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม					
18. กิจการเชื่อมั่นว่าหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยและรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรธุรกิจอย่างจริงจัง					
19. กิจการสนับสนุนให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมและประมาณการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภค
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม					
1. กิจการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าตรงตามมาตรฐานที่กำหนด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และไม่ละเมิดสิทธิในการผลิตสินค้าของผู้อื่น					
2. กิจการสนับสนุนให้มีการเสนอขายสินค้าในราคาที่มีความเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ					
3. กิจการให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน					
4. กิจการมุ่งเน้นในการชำระภาษีอากรประเภทต่าง ๆ ให้กับประเทศอย่างครบถ้วนและถูกต้อง					
5. กิจการเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของกิจการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศได้อย่างเคร่งครัด					
ความรับผิดชอบต่อจริยธรรม					
6. กิจการส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลชัดเจนตรงไปตรงมา					
7. กิจการให้ความสำคัญในการจัดทำข้อมูลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้หลักเกณฑ์การจัดทำเดียวกันทั้งหมด					
8. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมในการให้บริการแก่สังคมดูแลชุมชนและบุคลากร					
9. กิจการให้ความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจ โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้อง					

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. กิจการตระหนักถึงความยุติธรรมในการดำเนินธุรกิจทั้งต่อกิจการและลูกค้า					
ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม					
11. กิจการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและสูญเสียน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มกำไรให้ยาวนานที่สุด					
12. กิจการมุ่งเน้นในการใช้วัตถุดิบที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ได้ใหม่ มาเปลี่ยนแปลงใหม่ด้วยวิธีที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม					
13. กิจการตระหนักถึงการผลิตสินค้าโดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นภาระต่อการกำจัดไม่เหลือเศษขยะหรือมลพิษ					
14. กิจการมุ่งเน้นในนำกลยุทธ์ในการแข่งขันมาใช้อย่างเปิดเผยเสรีปราศจากการหลอกลวงและฉ้อฉล					
การคืนกำไรสู่สังคม					
15. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา และการพัฒนาของชุมชน					
16. กิจการมุ่งเน้นในการสร้างงานและส่งเสริมการประกอบอาชีพของชุมชน					
17. กิจการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีให้กับชุมชน					
18. กิจการให้การสนับสนุนและร่วมบริจาคเงินให้กับองค์กรต่าง ๆ					
19. กิจการให้ความสำคัญกับลูกค้าในการเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจและแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กรของบริษัทในอุตสาหกรรมพลังงาน และสาธารณูปโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ภาพลักษณ์องค์กร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ชื่อเสียง					
1. กิจกรรมมีชื่อเสียงอยู่ในความทรงจำและความประทับใจของลูกค้า					
2. กิจกรรมมีการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดต่อสถานะด้านสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ					
3. กิจกรรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี การนำเสนอและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าของกิจการ					
4. กิจกรรมมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ให้ประโยชน์แก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน					
5. การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมทำให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ในระยะยาว					
ความเชื่อถือและยอมรับ					
6. กิจกรรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของกิจการต่อบุคคลภายนอกดีขึ้น					
7. การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกิจการอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นระบบ ส่งเสริมให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าและบริการของกิจการ					

ภาพลักษณ์องค์กร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. กิจการได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบของสิ่งแวดล้อม					
9. กิจการมีการตอบสนองรับผิดชอบต่อสังคมหน่วยงานรัฐและลูกค้า โดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม					
10. กิจการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ					
ความเลื่อมใสและศรัทธา					
11. กิจการมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขันของกิจการ					
12. กิจการมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน และเป็นระบบทำให้เข้าถึงลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว					
13. กิจการสามารถสร้างความจงรักภักดีต่อสินค้าและบริการของกิจการ โดยผ่านกระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม					
14. กิจการได้รับการสนับสนุนและไว้วางใจด้วยดีจากชุมชนและสังคมรอบข้างอยู่เสมอ					

ขอขอบพระคุณ ที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณณ กิจปราชญ์

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ 35 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
1. การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม		
1.1 การวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน		0.905
1.	0.845	
2.	0.660	
3.	0.788	
4.	0.874	
1.2 การรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม		0.756
5.	0.663	
6.	0.586	
7.	0.518	
1.3 การรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม		0.930
8.	0.855	
9.	0.868	
10.	0.842	
11.	0.839	
1.4 การรับรู้ค่าชดเชย		0.934
12.	0.836	
13.	0.882	
14.	0.873	
1.5 การเปิดเผยข้อมูลและการรายงานต่อบุคคลภายนอก		0.903
15.	0.770	
16.	0.780	
17.	0.778	
18.	0.699	
19.	0.854	

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม		
2.1 ความรับผิดชอบในแง่กฎหมาย		0.871
1.	0.709	
2.	0.696	
3.	0.725	
4.	0.679	
5.	0.735	
2.2 ความรับผิดชอบในแง่จริยธรรม		0.782
6.	0.710	
7.	0.163	
8.	0.747	
9.	0.640	
10.	0.814	
2.3 ความรับผิดชอบในแง่เศรษฐกิจ		0.928
11.	0.768	
12.	0.901	
13.	0.839	
14.	0.835	
2.4 การคืนกำไรสู่สังคม		0.905
15.	0.753	
16.	0.825	
17.	0.755	
18.	0.826	
19.	0.697	

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
3. ภาพลักษณ์องค์กร		
3.1 ชื่อเสียง		0.902
1.	0.752	
2.	0.663	
3.	0.897	
4.	0.646	
5.	0.752	
3.2 ความเชื่อถือและยอมรับ		0.931
6.	0.891	
7.	0.850	
8.	0.736	
9.	0.809	
10.	0.810	
3.3 ความเลื่อมใสและศรัทธา		0.936
11.	0.885	
12.	0.897	
13.	0.737	
14.	0.891	

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตาราง 36 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.003	0.258	7.760	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดงรายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบการเงิน	-0.547	0.320	-1.709	0.100
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.614	0.227	2.708	0.012*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.524	0.125	4.189	0.011*
F = 32.847 p = 0.000 AdjR ² = 0.773				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 37 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่กฎหมาย

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.514	0.301	8.346	0.000*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.504	0.075	6.685	0.000*
F = 44.695 p = 0.000 AdjR ² = 0.609				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 38 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่จริยธรรม

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.468	0.294	8.396	0.090
ด้านการรับรู้หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม	0.232	0.101	2.300	0.030*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงานต่อบุคคลภายนอก	0.264	0.104	2.548	0.017*
F = 21.085 p = 0.000 AdjR ² = 0.589				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 39 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในแง่เศรษฐกิจ

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.475	0.467	3.161	0.004*
ด้านรับรู้ต้นทุนสิ่งแวดล้อม	0.157	0.196	0.803	0.429
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.531	0.177	3.005	0.006*
F = 20.002 p = 0.000 AdjR ² = 0.576				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 40 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการคืนกำไรสู่สังคม

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบต่อสังคม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.524	0.420	3.629	0.001*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใน งบการเงิน	-0.672	0.521	-1.291	0.209
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.675	0.369	1.829	0.079
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ต่อบุคคลภายนอก	0.674	0.203	3.313	0.003*
F = 16.299 p = 0.000 AdjR ² = 0.621				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 41 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ภาพลักษณ์องค์กร โดยรวม

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.177	0.386	5.640	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบ การเงิน	-1.165	0.479	-2.434	0.022*
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1.050	0.339	3.093	0.005*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ต่อบุคคลภายนอก	0.646	0.187	3.455	0.002*
F = 14.710 p = 0.000 AdjR ² = 0.595				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 42 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ภาพลักษณ์องค์กร ด้านชื่อเสียง

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.617	0.482	5.433	0.000*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ต่อบุคคลภายนอก	0.439	0.120	3.642	0.001*
F = 13.263 p = 0.001 AdjR ² = 0.305				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 43 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อถือและยอมรับ

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.722	0.464	3.712	0.001*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใน งบการเงิน	-1.113	0.575	-1.936	0.064
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	0.105	0.408	2.711	0.012*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ต่อบุคคลภายนอก	0.649	0.225	2.888	0.008*
F = 13.925 p = 0.000 AdjR ² = 0.581				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 44 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
ภาพลักษณ์องค์กร ด้านความเชื่อมโยงและศรัทธา

การพัฒนาการบัญชีสิ่งแวดล้อม	ภาพลักษณ์องค์กร		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การ ถดถอย	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.005	0.367	5.458	0.000*
ด้านการวัดมูลค่าและการแสดง รายการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในงบ การเงิน	-1.403	0.456	-3.709	0.005*
ด้านการรับรู้ค่าชดเชย	1.411	0.323	4.386	0.000*
ด้านการเปิดเผยข้อมูลและรายงาน ต่อบุคคลภายนอก	0.543	0.178	3.053	0.000*
F = 21.098 p = 0.000 AdjR ² = 0.683				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรวรรณ กิจปราชญ์

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

อาจารย์ประจำคณะการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2528 บัญชีบัณฑิต (บช.บ) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2535 บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DRAFT